

Beleidsplan 2027-2030

“Voorbereiden op de toekomst
die gisteren al is begonnen”

Voorwoord

Voor u ligt het Beleidsplan 2027-2030 van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO). Dit document bevat onze koers voor de jaren 2027-2030 en geeft ook een aanzet voor een verkenning met als horizon het jaar 2040. Met het vaststellen van dit document wordt tegelijk voldaan aan de wettelijke verplichting om periodiek een nieuw beleidsplan op te stellen.

Onze samenleving verandert snel. Klimaatverandering, technologische ontwikkelingen, complexe infrastructuur en maatschappelijke onzekerheden vragen om een veiligheidsorganisatie die vooruitkijkt, samenwerkt en blijft vernieuwen.

We willen daarom verder kijken dan de verplichte 4 jaar. Niet omdat we denken dat de wereld voorspelbaar en maakbaar is, maar omdat een langere termijn nodig is om koersvast te blijven. We weten niet precies welke crises of incidenten zich zullen voordoen, maar wél dat we voorbereid moeten zijn op bekende en onbekende risico's, nu en in de komende jaren.

Uitgangspunt voor onze kijk op risico's en onze rol daarbij is onze missie: *"Samen zetten wij onze hulp en kennis in voor fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit in Zuidoost-Brabant."*

Daarbij hanteren we onze kernwaarden: samenwerken, professioneel, paraat en vitaal.

Voor de komende jaren richten we ons op het op orde brengen van onze organisatie. We willen een veiligheidsregio zijn die in de pas loopt met andere veiligheidsregio's, en waar we met elkaar trots op zijn. Daarnaast gaan we aan de slag met acties die aansluiten op de ontwikkelingen die specifiek zijn voor Zuidoost-Brabant. Uit de door ons uitgevoerde Omgevingsanalyse 2035 hebben we 4 strategische thema's opgehaald: weerbaarheid, schaa sprong & complexe infrastructuur, klimaatveiligheid, en technologie, informatie en innovatie. Thema's die ons dwingen om niet alleen onze organisatie te versterken, maar ook om nauwe samenwerking vragen met gemeenten, kennisinstellingen, bedrijven en maatschappelijke partners. Veiligheid is immers nooit het werk van één partij. Het is een gezamenlijke opdracht.

Naast onze beleidsvoornemens voor 2027-2030, gaan we ook een Verkenning 2040 uitvoeren. In de Verkenning 2040 starten we samen met gemeenten een onderzoek naar het wenselijke profiel van VRBZO richting 2040. Dit maakt duidelijk welke ontwikkeling onze organisatie moet doormaken om te blijven passen bij de sterk veranderende regio Zuidoost-Brabant. Het onderzoek levert scenario's op waaruit het bestuur een expliciete keuze kan maken. De verkenning wordt uitgevoerd vanaf 2028.

Met dit beleidsplan leggen we de basis voor een weerbare regio, waarin gemeenten, inwoners, bedrijven en instellingen samen werken aan fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit. We leggen een basis voor een Veiligheidsregio die past bij de omvang, complexiteit en vooral de risico's van onze regio, nu en in de toekomst. We nodigen u uit om dit plan niet alleen te lezen, maar ook om met ons mee te werken aan die veiligheid en continuïteit. Want samen maken we het verschil.

Jeroen Dijsselbloem

Voorzitter VRBZO

Marijke Wilms-Wils

Directeur VRBZO

Commandant Brandweer Brabant-Zuidoost

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1. Introductie	5
Waarom een beleidsplan?	5
Leeswijzer	5
2. Veiligheidsrisico's	6
3. De organisatie VRBZO	7
Onze missie	7
Onze kernwaarden	7
Onze taken	8
Onze organisatie	9
Onze samenwerkingspartners	10
4. Basis op orde	11
Aanleiding	11
Ons doel met basis op orde	11
Totaaloverzicht kosten Basis op orde	14
5. Omgevingsanalyse 2035	15
Trends en ontwikkelingen	15
6. Weerbaarheid	17
Trends en ontwikkelingen	17
Effect op het werk van VRBZO	17
Een mogelijk beeld van 2035	17
Hoe kunnen we dit bereiken?	18
Wat zijn de kosten?	19
7. Schaalsprong en complexe infrastructuur	20
Trends en ontwikkelingen	20
Effect op het werk van VRBZO	20
Een mogelijk beeld van 2035	20
Hoe kunnen we dit bereiken?	21
Wat zijn de kosten?	22

Inhoudsopgave

8. Klimaatveiligheid	23
Trends en ontwikkelingen	23
Effect op het werk van VRBZO	23
Een mogelijk beeld van 2035	23
Hoe kunnen we dit bereiken?	24
Wat zijn de kosten?	25
9. Technologie, informatie en innovatie	26
Trends en ontwikkelingen	26
Effect op het werk van VRBZO	26
Een mogelijk beeld van 2035	26
Hoe kunnen we dit bereiken?	27
Wat zijn de kosten?	28
10. Financieel overzicht	29
Totaaloverzicht kosten Basis op orde	29
Totaaloverzicht kosten Strategische Thema's	30
Totaaloverzicht alle kosten	30
11. Verkenning 2040	32
Overzicht bijlagen	33
Bijlage A Detailuitwerking Basis op orde	33
Bijlage B Uitwerking artikel 14	45
Wet veiligheidsregio's (Wvr)	
Bijlage C Business case Slimme Repressie -	50
Natuurbrandbestrijding	

1. Introductie

Waarom een beleidsplan?

VRBZO stelt eens in de 4 jaar een beleidsplan op. Dat is een verplichting op grond van de Wet veiligheidsregio's. In deze wet staat precies beschreven waar een beleidsplan aan moet voldoen. Wij gaan echter een stap verder. We hebben een grondige analyse gemaakt van de ontwikkelingen die de komende jaren op onze regio afkomen. Dat deden we door samen met veel partners een Omgevingsanalyse 2035 op te stellen. Uit die analyse kwamen 4 strategische, voor Zuidoost-Brabant kenmerkende thema's naar voren.

Daarnaast nemen we in dit beleidsplan op dat we samen met gemeenten een onderzoek starten naar het gewenste profiel van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost in 2040. Zo weten we welke richting onze organisatie moet opgaan.

Verder beschrijven we in dit beleidsplan wat er nodig is om onze basis op orde te krijgen. Op heel veel onderdelen voldoen we immers nog niet en daarmee zijn we nog niet in staat om simpelweg de dingen die we moeten doen, goed te doen. De basis op orde brengen én houden is bovendien een absolute vereiste om onze organisatie op korte en lange termijn verder te ontwikkelen.

Tegelijk zijn er ontwikkelingen die hier niet op kunnen wachten. Die vragen nu al om actie en betrokkenheid van VRBZO. Het Beleidsplan 2027-2030 is daarmee hét middel voor onze gemeenten om de koers voor onze organisatie in de komende jaren vast te stellen.

Het Beleidsplan 2027-2030 maakt onderdeel uit van de bestuurlijke opdracht waarbij het bestuur ons eerder heeft aangegeven drie zaken uit te werken:

- Deelopdracht 1: Voldoen aan wet- en regelgeving
- Deelopdracht 2: De basis op orde brengen
- Deelopdracht 3: Komen tot een toekomstvisie

De resultaten van de eerste deelopdracht - voldoen aan wet- en regelgeving - zijn in 2025 bestuurlijk vastgesteld en er is een eerste start gemaakt met de uitvoering. Zowel deelopdrachten 2 en 3 komen terug in dit beleidsplan.

Onze beleidsvoornemens richten zich op de periode tot en met 2030. Elk jaar beoordelen we of ons beleid moet worden aangescherpt. Aan het einde van deze periode stellen we opnieuw een Regionaal Beleidsplan op, voor de jaren 2031-2034.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 schetsen wij het **belang** van fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit van de maatschappij. In hoofdstuk 3 lichten we onze **missie, kernwaarden en taken** toe. In hoofdstuk 4 beschrijven we wat er nodig is om onze **basis op orde** te krijgen. Hoofdstuk 5 gaat in op de uitgevoerde **omgevingsanalyse**. In de hoofdstukken 6 tot en met 9 zijn de **strategische thema's** uit de omgevingsanalyse uitgewerkt. Hoofdstuk 10 bevat een totaaloverzicht van de **financiële gevolgen** van zowel Basis op Orde als de eerste acties op de 4 strategische thema's. Ten slotte gaat hoofdstuk 11 in op de **verkenning richting 2040**.

2. Veiligheidsrisico's

Waarom zijn fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit zo belangrijk?

Een complexe samenleving als de Nederlandse, en zeker die van Zuidoost-Brabant, moet goed kunnen inspelen op uiteenlopende fysieke veiligheidsrisico's. Denk aan natuurbranden, overstromingen, infectieziekten, cyberaanvallen en uitval van nutsvoorzieningen. Deze bedreigen de vitale belangen van onze samenleving en raken de mensen die in onze regio wonen, werken en verblijven. Om de risico's in onze regio goed in beeld te brengen, hebben we een Regionaal Risicoprofiel opgesteld. Om ook over een langere termijn vooruit te kunnen kijken is daarnaast met onze belangrijkste partners de Omgevingsanalyse 2035 opgesteld.

Onze regio is sterk verstedelijkt rond Eindhoven, Veldhoven en Helmond, waar steeds meer hoogbouw verrijst. In de rest van de regio zien we vooral een mix van stedelijke en landelijke gebieden. De Brainportregio vormt een belangrijk economisch centrum met veel technologische bedrijven. De verdere ontwikkeling van Brainport zorgt voor een sterke schaa sprong met meer economische groei, woningbouw en veel nieuwe inwoners. Dit vergroot de druk op VRBZO en andere hulpdiensten. Ook een toenemend aantal grote evenementen en toenemend toerisme versterken deze druk. Daarnaast vervult onze regio een belangrijke logistieke functie met snelwegen, spoorlijnen en Eindhoven Airport. Steeds vaker vinden opslag, verwerking en transport plaats in de nabijheid van woongebieden. Dat vraagt om extra aandacht voor veiligheid.

We zien bovendien risico's door natuurbranden in de uitgestrekte bos- en heidegebieden, en door wateroverlast en overstromingen. Naast de risico's van rampen en crises zijn er ook alledaagse risico's van branden en ongevallen. In Zuidoost-Brabant staan veel gebouwen waar kwetsbare personen verblijven en die daardoor extra brandveiligheid vragen, zoals ziekenhuizen, verpleeghuizen, scholen en kinderdagverblijven. Hoogbouw maakt brandbestrijding en evacuatie complexer. Ook grote publieksgebouwen, zoals stadions, stations en winkelcentra, brengen risico's met zich mee omdat daar veel mensen tegelijk aanwezig zijn.

Nieuwe ontwikkelingen brengen bovendien extra brand- en ongevalsrisico's met zich mee, terwijl de regelgeving daar niet altijd in meegroeit. Natuurlijke materialen waarmee gebouwd wordt, zoals hout gedragen zich anders bij brand, zeker in hoogbouw. Ook de energietransitie leidt tot nieuwe risico's, bijvoorbeeld bij accu's van elektrische voertuigen en zonnepanelen. Complexe bouwvormen, vermenging van gebruiksfuncties en moderne technieken vragen om nieuwe manieren van brandbestrijding.

Tot slot verandert ook het politieke landschap. Polarisatie neemt toe en geopolitieke spanningen zorgen voor meer cyberdreigingen en hybride oorlogsdreiging. Tegelijkertijd zien we dat Defensie zich in toenemende mate terugtrekt uit civiel-militaire samenwerking.

3. De organisatie VRBZO

Hoe dragen wij bij aan uw veiligheid?

Onze missie

De missie van VRBZO is:

Samen zetten wij onze hulp en kennis in voor fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit in Zuidoost-Brabant.

Daar staan wij voor. Dit is wat ons drijft en motiveert om ons werk met volle overtuiging uit te voeren. Wij willen een veiligheidsorganisatie zijn die past bij de regio waarin én waarvoor wij werken.

Onze kernwaarden

Om uitvoering te geven aan onze missie, hanteren we 4 kernwaarden. Deze kernwaarden geven richting aan ons handelen. We gaan aan de slag om deze kernwaarden met elkaar betekenis te geven in een proces van organisatieontwikkeling. Dit proces van verandering en verdere ontwikkeling van VRBZO gaat over de organisatiestructuur en –cultuur en over het individuele gedrag van leidinggevend en medewerkers. Dit helpt ons om als organisatie flexibel te blijven en ons aan te blijven passen aan veranderende omstandigheden. De kernwaarden zijn hierbij een sturend mechanisme.

Samenwerken

Om ons gezamenlijke doel te bereiken, helpen we elkaar en maken we elkaar sterker. We communiceren open, tonen respect en delen verantwoordelijkheden. We luisteren goed naar elkaar en gebruiken ieders talenten. We waarderen wat de ander kan. Ook weten we wat er van ons verwacht wordt en wat de rol van anderen is. Elkaar vertrouwen, verantwoordelijkheid nemen en samen nieuwe ideeën bedenken; dat hebben we nodig om te kunnen groeien. We geloven dat dit de beste manier is om goede resultaten te halen. Want in een complexe omgeving kunnen we alleen samen echt het verschil maken, binnen onze organisatie én met onze partners.

Professioneel

We zijn deskundig, betrouwbaar, doelmatig en integer. Iedere collega is verantwoordelijk voor de eigen taken. We nemen die taken serieus, werken zorgvuldig en leren steeds bij om goede kwaliteit te leveren. Als het nodig is, passen we ons aan. We zijn duidelijk, aanspreekbaar en transparant in ons werk. Collega's, partners en inwoners kunnen op ons vertrouwen.

Paraat

We zijn altijd alert en klaar om te handelen. We zijn flexibel, daadkrachtig en goed voorbereid, zodat we snel en met een duidelijk doel kunnen werken als dat nodig is. We reageren niet alleen, we nemen ook initiatief en kijken vooruit. Collega's, partners en inwoners kunnen op ons rekenen, ook als het plotseling druk of spannend wordt. We staan er als de situatie daarom vraagt.

Vitaal

Vitaliteit is de energie die ons helpt goed te werken, elkaar te ondersteunen en kennis te delen. Fit blijven, zowel lichamelijk als mentaal, versterkt onze veerkracht en aanpassingsvermogen en geeft ons plezier in het werk. Het helpt ons ook vol te houden in lange crises of ingrijpende situaties. We blijven leren en blijven zo samen sterk om met enthousiasme bij te dragen aan de veiligheid in onze regio.

Onze taken

Het takenpakket van VRBZO is wettelijk vastgelegd en door de gemeenten in Zuidoost-Brabant aan ons opgedragen. Op hoofdlijnen onderscheiden we 3 taken. We voeren deze uit binnen onze regio en werken waar nodig samen buiten onze regiogrenzen.

Zicht op risico's

We inventariseren en analyseren risico's die kunnen leiden tot rampen en crises. In het Regionaal Risicoprofiel brengen we al deze risico's in beeld. We volgen voortdurend de ontwikkelingen in bestaande risico's en het ontstaan van nieuwe risico's. Met deze inzichten bepalen we onze strategische prioriteiten en trekken we samen op met samenwerkingspartners wanneer risico's extra aandacht vragen. Onze eenheden en crisisfunctionarissen in het veld en in crisisteams hebben zo goed mogelijk zicht op risico's en kwetsbaarheden wanneer zij een incident bestrijden. We doen dit niet alleen voor rampen en crises, maar ook voor alledaagse risico's. Zo onderhouden wij een Brandrisicoprofiel, waarin ook risico's zijn opgenomen op ongevallen, incidenten met gevaarlijke stoffen, waterongevallen en gebouwbranden. Op basis hiervan richten we onze brandweezorg in en voeren we deze uit. Daarnaast onderhouden we een Zorgrisicoprofiel. Hierin analyseren we welke risico's de grootste impact hebben op de zorg(keten). Op basis daarvan helpen we zorgorganisaties om zich beter voor te bereiden op deze risico's.

Risicobeheersing

De gezamenlijke uitdaging van overheid, bedrijfsleven, (zorg)organisaties en inwoners is om risico's zoveel mogelijk te voorkomen en te beperken. VRBZO helpt daarbij door te adviseren over hoe risico's kunnen worden verkleind en hoe we samen weerbaarder kunnen worden. We adviseren gemeenten en de provincie over risicovolle bedrijven en over de opslag en verwerking van gevaarlijke stoffen. Ook geven we advies over ruimtelijke inrichting bij nieuwe ontwikkelingen, zoals woonwijken en industrieën, over veilig bouwen en het gebruik van gebouwen, en over natuurbrandbeheersing. Daarnaast adviseren we gemeenten en inwoners over het verkleinen van brandrisico's en adviseren we gemeenten en organisatoren over veiligheid bij evenementen. We communiceren samen met gemeenten, vitale partners en andere relevante organisaties over risico's in onze regio. Zo weten mensen en organisaties hoe ze zich kunnen voorbereiden en wat ze moeten doen bij brand, incidenten, rampen of crises.

Crisisbeheersing en Incidentbestrijding

We werken samen met politie en ambulancezorg in de Gemeenschappelijke Meldkamer Oost-Brabant om 112-meldingen te verwerken en snel de juiste hulp in te zetten. Deze meldkamer ontwikkelt zich steeds meer van een in- en uitgiftepunt tot een informatieknoppunt, van waaruit ingezette eenheden en functionarissen met actuele informatie worden ondersteund.

Bij branden, ongevallen en rampen rukt de brandweer snel uit om branden te blussen, mensen en dieren te redden en hulp te bieden. De GHOR coördineert de gezamenlijke inzet van de acute gezondheidszorg en de publieke gezondheidszorg. Bevolkingszorg coördineert voor gemeenten hun crisisprocessen, zoals opvang en verzorging. Waar nodig schalen we onze hulpverlening op. Dan sturen we crisisfunctionarissen naar het incident of naar het Regionaal Crisiscentrum, of werken we samen met netwerkpartners om coördinatie, informatiemanagement en crisiscommunicatie te organiseren. In het Gemeentelijk of Regionaal Beleidsteam adviseren we de burgemeester of voorzitter van de veiligheidsregio over de maatregelen om de ramp of crisis te beheersen. In de nafase van een incident zorgen we voor een goede overdracht naar andere overheden en organisaties, voor een soepele overgang naar de herstelfase. We bereiden ons goed voor op al deze taken. We leggen afspraken vast in plannen en procedures en zorgen dat onze medewerkers opgeleid, geoefend en getraind zijn in hun rol tijdens incidenten. We waarborgen dat onze eenheden, brandweer- en crisisfunctionarissen 24/7 oproepbaar zijn en beschikken over de juiste voertuigen, materialen en middelen voor onze taken. Vanuit het belang van uitwisseling van informatie met partners zetten we steeds meer in op informatiemanagement.

Waar nodig werken we bovenregionaal, landelijk en internationaal samen met andere veiligheidsregio's, netwerkpartners, landelijke instanties en hulpdiensten in België.

Onze organisatie

In Nederland zijn gemeenten verantwoordelijk voor brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Voor de uitvoering daarvan zijn zij bij wet verplicht een samenwerkingsverband aan te gaan: een zogenoemde gemeenschappelijke regeling.

De burgemeesters van de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant vormen samen het bestuur van VRBZO. Het bestuur laat zich adviseren door de directeur VRBZO (tevens commandant brandweer), de directeur Publieke Gezondheid (tevens directeur van de GGD), de eenheidsleiding Politie Oost-Brabant, de coördinerend gemeentesecretaris, een vertegenwoordiger van Defensie en de coördinerend watergraaf.

De gemeenteraden van onze 21 gemeenten bepalen de kaders voor VRBZO en toetsen onze uitvoering. Ieder jaar geven de gemeenteraden hun zienswijze op onze begroting voor het volgende jaar en nemen zij kennis van de jaarrekening over het voorgaande jaar. Eens in de 4 jaar wordt het Regionaal Risicoprofiel aangeboden aan de gemeenteraden met het verzoek om input te geven voor het beleidsplan. Dit 4-jaarlijkse proces is hét moment voor gemeenten om invloed uit te oefenen op het beleid van VRBZO. Waar gewenst organiseren we informatiebijeenkomsten en sluiten we aan bij commissie- of raadsvergaderingen.

Onze organisatie bestaat uit 3 sectoren:

- **Incidentbestrijding:** het organiseren van de voorbereiding op en uitvoering van de respons van de brandweer.
- **Risico- en Crisisbeheersing:** risico's beperken, incidenten voorkomen, rampenbestrijding, crisisbeheersing en Bevolkingszorg organiseren, en een GHOR-organisatie in stand houden.
- **Bedrijfsvoering:** alle ondersteunende diensten van VRBZO, zoals HRM, directieondersteuning, communicatie, financiën en control, en informatiemanagement en automatisering.

VRBZO werkt doelmatig en effectief

Onze organisatie is doelmatig ingericht. We zijn erop gefocust om slim om te gaan met publieke middelen. We spannen ons in om een gelijkwaardige partner te zijn voor andere veiligheidsregio's in Nederland. Daarbij maken we op een slimme manier gebruik van goede landelijke initiatieven en goede voorbeelden uit andere regio's. Op deze slimme en efficiënte wijze dragen wij bij aan de fysieke veiligheid van onze inwoners en aan maatschappelijke continuïteit in Zuidoost-Brabant.

VRBZO is een aantrekkelijke werkgever

Wat ons werk bijzonder maakt, is de combinatie van dagelijks werk en acute inzet bij incidenten. In een krappe arbeidsmarkt zijn we een aantrekkelijke werkgever die goed werkgeverschap toont. We zijn een organisatie waar mensen graag werken en zich gewaardeerd voelen.

Onze samenwerkingspartners

Aan een fysiek veilige regio en maatschappelijke continuïteit werken we samen met veel verschillende partijen. Samenwerking is een van onze kernwaarden: we brengen partijen bij elkaar en organiseren samenwerking. Dat doen we door open te communiceren, respect te tonen en ieders talent te benutten. Zo bouwen we vertrouwen op en behalen we samen betere resultaten. We werken samen met gemeenten, de GGD, politie, provincie, waterschappen, Rijkswaterstaat, andere veiligheidsregio's en de Omgevingsdienst. Ook kennisinstituten, bedrijven en maatschappelijke organisaties spelen een belangrijke rol. Iedere partij heeft een eigen rol en verantwoordelijkheid. Soms neemt VRBZO de regie, soms adviseren of ondersteunen wij. Samen houden we risico's in beeld en werken we aan het verkleinen ervan. En natuurlijk ook aan het bestrijden van incidenten. Wij staan 24 uur per dag paraat om op te treden bij branden, ongevallen, rampen en crises. Juist dan werken we intensief samen met onze partners. We helpen hen zich goed voor te bereiden op die samenwerking. Bij incidenten nemen wij de regie, onder het opperbevel van de burgemeester of de voorzitter van de veiligheidsregio.

4. Basis op orde

Hoe werken we onze achterstand bij?

Aanleiding

Ruim 10 jaar geleden zijn we ontstaan vanuit uitvoerende gemeentelijke brandweerorganisaties. Inmiddels zijn we verantwoordelijk voor veel meer dan dat. Bij de oprichting van VRBZO is vooral uitvoerende, operationele capaciteit overgekomen. Daarna is verder gebouwd op een te smalle basis. Onze bedrijfsvoeringsprocessen zijn niet altijd aangepast aan nieuwe wet- en regelgeving, niet overal geharmoniseerd binnen de organisatie en niet meegegroeid met de omvang van de regio. De beschikbare formatie bood hiervoor onvoldoende ruimte. Daardoor hebben we nauwelijks kunnen bouwen aan de noodzakelijke stevige basis. De organisatie is daardoor onvoldoende in control. Ook de uitvoering van het primaire proces is achtergebleven in ontwikkeling en sluit nog onvoldoende aan op de groei van de regio.

Zoals eerder aangegeven, zijn in het kader van deelopdracht 1 van de bestuursopdracht extra middelen beschikbaar gesteld om te voldoen aan wet- en regelgeving. Voor veel onderwerpen is geïnventariseerd welke wettelijke bepalingen en brancherichtlijnen gelden, wat de stand van zaken binnen VRBZO was en wat nodig is om te voldoen aan die wet- en regelgeving. Het bestuur heeft ingestemd met extra financiële middelen voor onder meer de vakbekwaamheid van de brandweer, de formatie van brandweervrijwilligers en beroepsbrandweer, advisering in het kader van de Omgevingswet, huisvesting en materieel, personele zorg en ondersteuning (o.a. cyberveiligheid, gegevensbescherming en IT-systemen). Vanaf eind 2024 is hard gewerkt om voor de belangrijkste onderwerpen de eerste stappen te zetten. Denk hierbij aan het op orde brengen van onze IT-systemen en het starten met het uitbreiden van de vrijwilligersposten en de formatie bij de repressieve beroepsdienst. Ook in de komende jaren blijft er echter veel werk te doen om volledig te voldoen aan wet- en regelgeving.

Om onze kerntaken ook op lange termijn goed te kunnen uitvoeren, is het belangrijk dat alle essentiële processen van de organisatie goed worden ingericht en geborgd. Dat vormt onze volgende stap in de uitwerking van de bestuursopdracht. Die stap noemen we 'de basis op orde'. Pas wanneer die basis op orde is en blijft, zijn we in staat om verder te bouwen en effectief in te spelen op nieuwe ontwikkelingen.

Ons doel met basis op orde

Ons doel¹ is dat we onze werkzaamheden gewoon goed kunnen doen. En we een gezonde organisatie zijn, die haar taken en werkzaamheden kan uitvoeren zoals van een goed functionerende veiligheidsregio verwacht mag worden. Een organisatie waar we trots op zijn en waar medewerkers met plezier en betrokkenheid werken. 'De basis op orde' betekent niet alleen meer financiële middelen. Het vraagt ook dat we onze organisatie en manier van werken slimmer en efficiënter inrichten.

Uit de interne inventarisatie van wat nodig is om de basis op orde te brengen, zijn 7 bouwstenen naar voren gekomen.

¹ In de bijlage is een uitgebreide toelichting opgenomen.

1. Publieke dienstverlening

We helpen risico's te beperken door middel van risicobeheersing, zoals objectadvisering, omgevingsadvisering en risicocommunicatie. Gemeenten en organisaties hebben echter meer behoefte aan advies dan wij met onze huidige capaciteit kunnen leveren. Door de sterke groei van de regio tussen 2014 en 2025 is een tekort aan adviescapaciteit ontstaan, waardoor onze dienstverlening aan gemeenten onder druk staat. Ook risicocommunicatie vraagt om meer inzet.

Voor crisisbeheersing is uitbreiding van landelijke samenwerking belangrijk en is ontwikkeling van een informatiegestuurde aanpak nodig. Netwerkgereguleert om vaste aanspreekpunten en betere samenwerking. Daarnaast is voor bevolkingszorg extra inzet nodig op het gebied van opleiden, trainen en oefenen. De brandweer heeft behoefte aan meer personeel voor preparatietaken en aan materieel dat beter aansluit op de veranderende incidentbestrijding. Tot slot is in de hele organisatie behoefte aan betere professionele ondersteuning op het gebied van bedrijfsvoering.

2. Medewerkers

We willen dat alle medewerkers over de juiste kennis en vaardigheden beschikken om hun werk goed te doen en dat dit ook meetbaar is. Opleiden, trainen en oefenen moeten beter worden georganiseerd en ondersteund met digitale leermiddelen. Nieuwe programma's en methoden helpen om vakbekwaamheid aantoonbaar te maken. De afdeling HRM moet beschikken over voldoende medewerkers. Deze willen we onder meer opleiden en trainen in processen en nieuwe systemen. Ook moeten achterstanden in dossiers worden weggewerkt, papieren dossiers worden gedigitaliseerd en functies worden beschreven. Ondersteunende systemen vragen verdere optimalisatie. Voor begeleiding naar een 2e loopbaan voor de medewerkers van de repressieve beroepsdienst zijn ondersteunende middelen nodig. Alleen met deze stappen ontstaat een stabiele basis voor personeelsbeleid en duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

3. Leiderschap en strategie

Om de basis op orde te krijgen, moeten we beter inzicht hebben in processen en financiën. Interne controle gebeurt nu vooral achteraf, waardoor bijsturen lastig is. Extra capaciteit en digitalisering helpen om rapportages te verbeteren en contracten beter te beheren. Directie en management hebben meer ondersteuning nodig - bestuurlijk, juridisch, strategisch én administratief. Dit helpt om vanuit de juiste taak, rol en verantwoordelijkheid te kunnen adviseren en besluitvorming te versnellen. Met gerichte communicatie willen we daarnaast de organisatie beter zichtbaar maken voor inwoners, gemeenten, (keten)partners en de arbeidsmarkt.

4. Procesmanagement, kwaliteitszorg en bedrijfscontinuïteit

Veel processen zijn nog niet beschreven of verouderd, en kwaliteitsafspraken ontbreken vaak. Daardoor gebeurt veel werk ad hoc, ontstaan fouten en blijven verbeterkansen liggen. Procesmanagement en kwaliteitszorg moeten structureel worden versterkt. Ook bedrijfscontinuïteit verdient meer aandacht: we moeten kunnen blijven functioneren tijdens storingen of crises. Daarom investeren we in het in kaart brengen van de kwetsbare processen en inzichtelijk maken waar extra investeringen noodzakelijk zijn. Denk daarbij aan noodstroom, noodcommunicatie en een calamiteitenloket dat 24/7 bereikbaar is bij uitval van relevante systemen / middelen. Allereerst willen we verkennen wat hiervoor nodig is - financieel én organisatorisch. De uitkomst van deze verkenning wordt in een later stadium voorgelegd. Tot slot richten we een interne bedrijfshulpverleningsorganisatie op. Daarvoor is het onder andere nodig een coördinator BHV aan te stellen.

5. Informatievoorziening

We willen beslissingen nemen op basis van betrouwbare data en informatie. Dashboards, analyses en kunstmatige intelligentie helpen ons om sneller en beter te beslissen. Hiervoor zijn deskundige medewerkers, moderne technologieën en goed ingerichte beheerprocessen nodig. De afdeling Informatiemanagement & Automatisering is grotendeels op sterkte, maar werkt de komende jaren vooral aan het verbeteren van systemen, applicaties en processen. Denk aan het functioneel beheer van GEO-data en het terugdringen van het aantal applicaties. Ook archiefbeheer en het wegwerken van achterstanden in documentverwerking vragen aandacht, zodat we voldoen aan wetgeving en informatie snel beschikbaar is voor alle teams.

6. Huisvesting en facilitair

Veel brandweerkazernes zijn verouderd en hebben hun afschrijvingstermijn overschreden. Ze vragen om onderhoud of vervanging. Uit het meerjarenonderhoudsplan blijkt dat een beperkte uitbreiding van budget en capaciteit nodig is. In opdracht van gemeenten vervangen we de komende jaren de kazernes in Hapert, Gemert, Eindhoven-Zuidoost en Deurne. De bouwkosten zijn voor rekening van de gemeenten, en VRBZO is verantwoordelijk voor de inrichting. De extra middelen hiervoor komen terug in de Kadernota.

Na onderzoek is gekozen om in tegenstelling tot wat in deelopdracht 1 is aangegeven, vooralsnog geen eigen baan voor Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO) te bouwen, maar gebruik te maken van de faciliteit van Veiligheidsregio Brabant-Noord. Om onze duurzaamheidsdoelen te halen, plaatsen we laadpunten bij kazernes. Daarnaast onderzoeken we in opdracht van het bestuur de bouw van een centraal hoofdkantoor. Dit is onder andere nodig om samenwerking binnen de organisatie te verbeteren. Het Regionaal Crisiscentrum wordt in dit onderzoek meegenomen vanwege het verbeteren van de professionaliteit. De uitkomst van deze verkenning wordt in een later stadium voorgelegd. Zolang een nieuwe hoofdlocatie nog niet is gerealiseerd, zijn extra bindingsactiviteiten nodig om de verbinding en interne samenwerking te versterken.

7. Overhead

Zoals elke organisatie berekent ook VRBZO overhead via een opslagpercentage. Sinds 2014 bedraagt dit 18% van de begroting. Bij het op orde brengen van de bedrijfsvoeringstaken voor wet- en regelgeving (deelopdracht 1) is ook gerekend met dat percentage.

Maar met het genoemde percentage van 18% is de basis van onze bedrijfsvoering niet zonder meer op orde te brengen. Er kan momenteel alleen worden voldaan aan wet- en regelgeving, maar nog niet aan alle eisen voor een organisatie die volledig in control is.

Een gezonde en toekomstbestendige bedrijfsvoering vraagt meer dan alleen registreren en vaststellen. In de hiervoor beschreven punten staat aangegeven wat we op de inhoud extra moeten doen om de basis op orde te krijgen en te houden, en in control te komen en te blijven. De maatregelen die hiervoor nodig zijn, passen niet meer binnen het huidige percentage. Door de bedrijfsvoering slimmer te organiseren, volstaat een beperkte stijging van opslag voor overhead, namelijk met een percentage voor overhead van 19% van de begroting. Ook dan blijft dit percentage laag als we kijken naar vergelijkbare organisaties. We zijn ervan overtuigd dat we met deze middelen een gezonde én doelmatige bedrijfsvoering kunnen realiseren.

Totaaloverzicht kosten Basis op orde

We hebben de volgende kosten geraamd voor alle stappen die nodig zijn om de basis op orde te krijgen. In de bijlage zijn de genoemde onderwerpen en financiële onderbouwingen verder uitgewerkt.

NB: Er volgt nog een volledige uitwerking van de benodigde capaciteit en middelen die voortkomen uit het onderzoek naar de nieuwe centrale huisvesting en de benodigde middelen in het kader van bedrijfscontinuïteit. Voor de uitkomsten van deze onderzoeken gelden daarom diverse PM-posten.

Totaal Basis op orde		2026	2027	2028	2029
1. Publieke dienstverlening	Incidenteel	€ 205.000	€ 125.000	€ 15.000	€ -
	Structureel	€ 429.400	€ 1.502.800	€ 2.023.000	€ 2.023.000
2. Medewerkers	Incidenteel	€ 837.000	€ 948.000	€ 229.000	€ -
	Structureel	€ 61.900	€ 366.900	€ 366.900	€ 542.900
3. Leiderschap en strategie	Incidenteel	€ 55.000	€ 15.000	€ 10.000	€ 10.000
	Structureel	€ -	€ 204.000	€ 273.000	€ 273.000
4. Procesmanagement, kwaliteitszorg en bedrijfscontinuïteit	Incidenteel	€ 120.000	€ -	€ -	€ -
	Structureel	€ -	€ -	€ -	€ -
5. Informatievoorziening	Incidenteel	€ 150.000	€ 75.000	€ 30.000	€ -
	Structureel	€ 75.400	€ 146.100	€ 146.100	€ 146.100
6. Huisvesting en facilitair	Incidenteel	€ 100.000	€ 180.000	€ -	€ -
	Structureel	€ 392.000	€ 840.900	€ 840.900	€ 840.900
<i>Subtotaal</i>	<i>Incidenteel</i>	<i>€ 1.467.000</i>	<i>€ 1.343.000</i>	<i>€ 284.000</i>	<i>€ 10.000</i>
<i>Subtotaal</i>	<i>Structureel</i>	<i>€ 958.700</i>	<i>€ 3.060.700</i>	<i>€ 3.649.900</i>	<i>€ 3.825.900</i>
Totaal Basis op orde 1 t/m 6		€ 2.425.700	€ 4.403.700	€ 3.933.900	€ 3.835.900
7. Overhead		€ 1.012.000	€ 1.919.100	€ 2.057.300	€ 2.138.800
Totaal Basis op orde		€ 3.437.700	€ 6.322.800	€ 5.991.200	€ 5.974.700
Uitkomsten onderzoeken		pm	pm	pm	pm

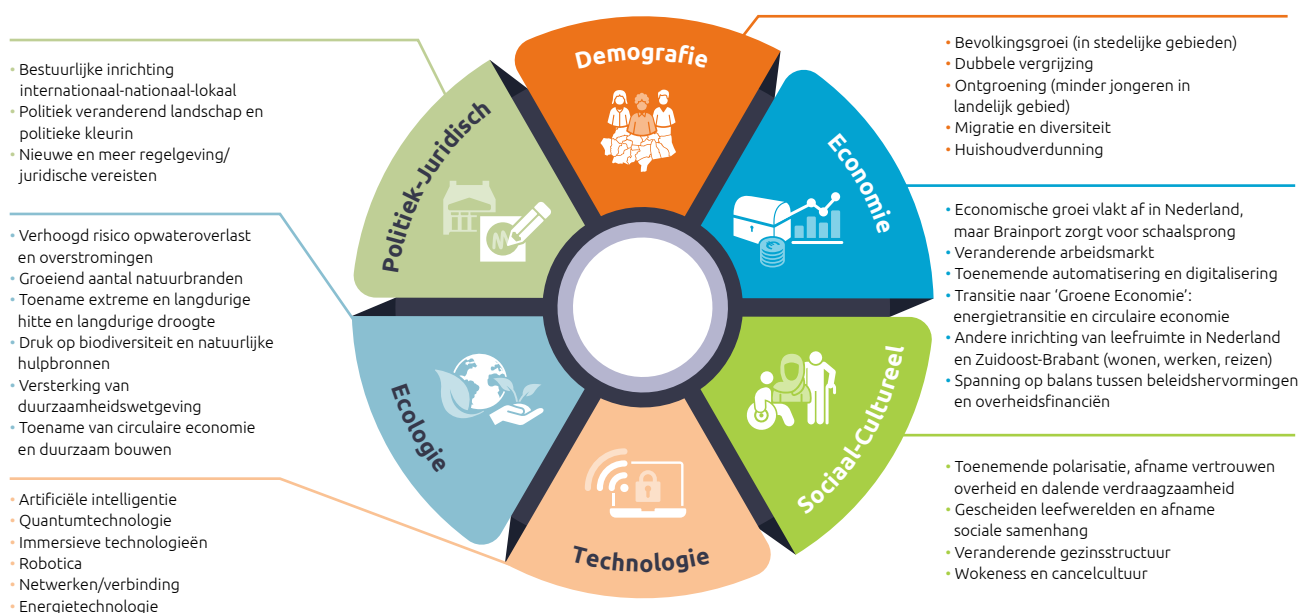

5. Omgevingsanalyse 2035

De wereld om ons heen verandert snel

Trends en ontwikkelingen

Om koersvaste beleidsacties te bepalen die aansluiten op de risico's in onze regio, hebben we in het voorjaar van 2025 samen met onze partners een omgevingsanalyse uitgevoerd. Daarbij onderzochten we welke ontwikkelingen de komende 10 jaar op de samenleving in Zuidoost-Brabant afkomen, en welke kansen en bedreigingen dit oplevert voor de veiligheid van onze inwoners.

Schematische weergave van de omgevingsanalyse 2035

De omgevingsanalyse is uitgevoerd aan de hand van de volgende 6 thema's.

Demografie

De bevolking groeit. Er is sprake van dubbele vergrijzing: er komen meer ouderen en zij worden gemiddeld ouder. In landelijke gebieden wonen steeds minder jongeren. Migratie zorgt voor meer diversiteit, maar kan ook leiden tot sociale spanningen. Deze ontwikkelingen vergroten de druk op VRBZO en andere hulpdiensten.

Economie

De economische groei in Nederland vlakt af, maar onze regio blijft sterk groeien. Automatisering en digitalisering maken bedrijven afhankelijker van technologie en kwetsbaarder voor storingen en cyberaanvallen.

Sociaal-cultureel

Polarisatie en afnemend vertrouwen in de overheid kunnen leiden tot maatschappelijke onrust en minder draagvlak voor crisismaatregelen. Een afname van sociale samenhang zorgt voor minder gezamenlijke veiligheid.

Technologie

Nieuwe technologieën, zoals kunstmatige intelligentie, robotica en quantumtechnologie, bieden kansen voor betere risicovoorspelling en veiliger werken. Tegelijkertijd maken ze organisaties afhankelijker van complexe systemen, wat extra risico's geeft bij storingen. Cyberaanvallen kunnen zich snel verspreiden en grote gevolgen hebben voor de samenleving.

Ecologie

Klimaatverandering veroorzaakt extremer weer, meer natuurbranden, wateroverlast en droogte. Dit vraagt om extra kennis, middelen en nieuwe aanpakken.

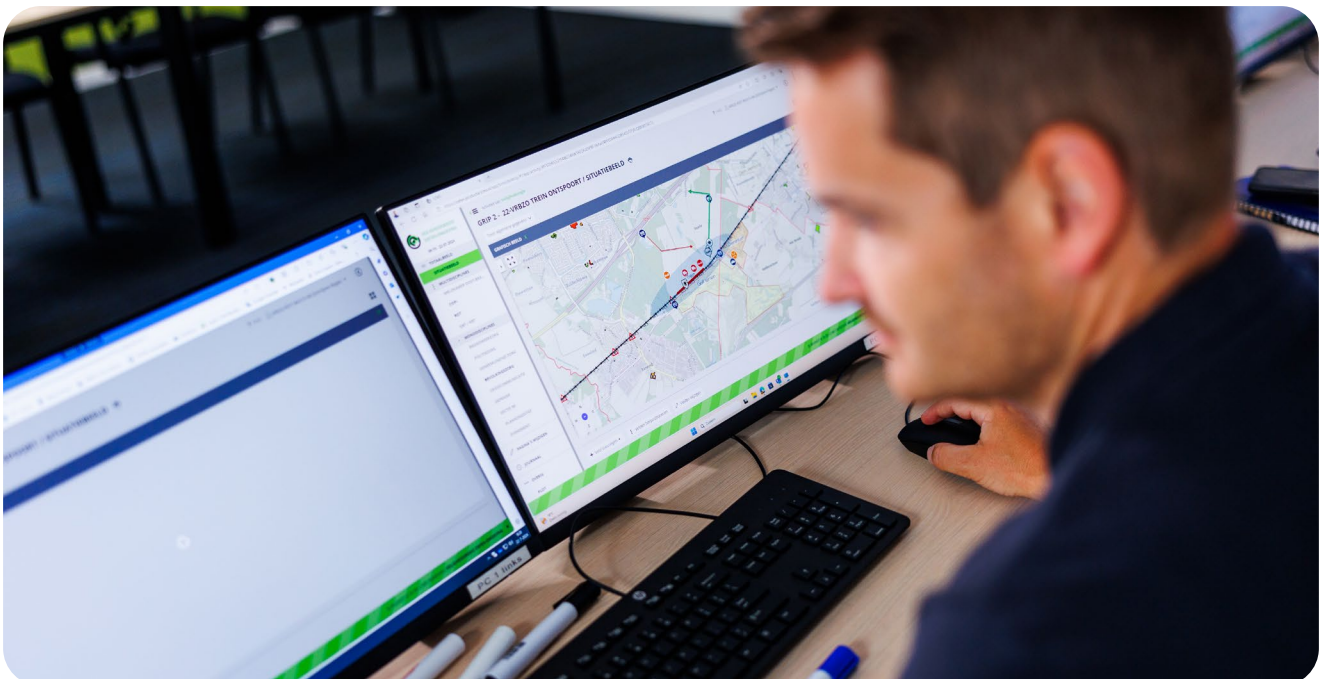
Politiek-juridisch

Steeds meer taken komen bij gemeenten en veiligheidsregio's te liggen, terwijl financiering en regelgeving achterblijven. Dat maakt het moeilijker om voldoende personeel en materieel te garanderen.

Op basis van deze Omgevingsanalyse 2035 onderscheidt VRBZO de volgende 4 strategische thema's:

- Weerbaarheid
- Schaalsprong en complexe infrastructuur
- Klimaatveiligheid
- Technologie, informatie en innovatie

In de volgende hoofdstukken worden deze thema's verder uitgewerkt. Per thema beschrijven we de trends en ontwikkelingen en geven we aan wat de gevolgen zijn voor fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit. Vervolgens lichten we toe wat dit betekent voor het werk van VRBZO en schetsen we een mogelijk toekomstbeeld voor 2035. Tot slot benoemen we onze beleidsacties voor 2027-2030 en de bijbehorende kosten.

6. Weerbaarheid

Trends en ontwikkelingen

De spanningen in de wereld nemen toe, en zelfs in Europa woedt oorlog. De kans op natuurrampen groeit. We krijgen te maken met nieuwe soorten incidenten en verstoringen van infrastructuur, aangewakkerd door klimaatverandering, energietransitie en datarevolutie. Onze afhankelijkheid van technologie maakt ons extra kwetsbaar. Deze ontwikkelingen kunnen leiden tot ontregeling en onrust. Als er iets misgaat, kunnen de gevolgen groot zijn voor de hele samenleving. De overheid kan dit niet alleen oplossen. Om rampen en crises goed aan te kunnen, moeten we samenwerken en zorgen voor een samenleving die weerbaar en veerkrachtig is.

Op landelijk niveau wordt deze weerbaarheidsopgave gezien als een van de grootste uitdagingen van deze tijd. Dit vraagt de komende jaren veel van de hele samenleving. VRBZO, gemeenten en netwerkpartners werken samen om inwoners zo goed mogelijk te beschermen. Maar bij een grote ramp of crisis kan niet iedereen tegelijk geholpen worden, bijvoorbeeld bij langdurige uitval van stroom of drinkwater. Recente voorbeelden laten zien dat dit ook in Nederland mogelijk is. Daarom is het belangrijk dat inwoners, bedrijven en (zorg)organisaties zichzelf minimaal 72 uur kunnen redden, en dat zij ook omzien naar mensen en dieren in hun omgeving. Zo beperken we samen de impact van rampen en crises. Dit noemen we zelfredzaamheid en samenredzaamheid. De overheid en hulpdiensten kunnen zich dan richten op het bestrijden van het incident en het helpen van mensen en dieren die dat het meest nodig hebben.

Veel inwoners, bedrijven en (zorg)organisaties willen graag zelfredzaam zijn en elkaar helpen, dat zal in 2035 niet anders zijn. Maar daarvoor hebben zij duidelijke informatie nodig om zich goed te kunnen voorbereiden. En tijdens een ramp moeten ze weten wat ze moeten doen, zodat ze zichzelf en anderen kunnen helpen. Weerbaarheid vraagt daarom om goede informatie en heldere risico- en crisiscommunicatie. Maar er is meer nodig: een langetermijnaanpak die we samen met gemeenten en andere partners ontwikkelen. Tegelijkertijd vraagt weerbaarheid ook nu al om actie, bijvoorbeeld met pilots voor noodsteunpunten. De hele samenleving moet voelen dat dit belangrijk is en moet gestimuleerd worden om weerbaarder te worden.

Effect op het werk van VRBZO

VRBZO en gemeenten hebben hierin een belangrijke taak: mensen en organisaties helpen om hun eigen kracht te gebruiken en elkaar te steunen. De trend richting een weerbare samenleving vraagt van ons dat we niet alleen samenwerken met partners binnen het domein van fysieke veiligheid, maar ook met partners uit andere domeinen. Samen vergroten we het bewustzijn en de zelf- en samenredzaamheid. Zo worden we, naast klassieke hulpverleners, steeds meer partners in een weerbare samenleving. Het onderwerp weerbare samenleving raakt immers aan veel meer domeinen.

Een mogelijk beeld van 2035

In 2035 kennen we in Zuidoost-Brabant een weerbare samenleving. De regio kan tegenslagen aan, wat er ook gebeurt. Overheden, bedrijven, organisaties en inwoners zijn voorbereid op rampen en crises en beperken zo maatschappelijke ontwrichting. Mensen weten welke risico's er zijn en hebben zich daarop voorbereid.

Inwoners, bedrijven en instellingen beschikken over voldoende informatie en weten wat zij zelf kunnen doen en wat zij van de overheid mogen verwachten. Zij zijn actief betrokken en daardoor zelf weerbaarder geworden. Ook VRBZO heeft de eigen regie versterkt tijdens crises die leiden tot grootschalige verstoringen. Na een crisis verloopt het herstel goed en is de juiste nazorg geregeld.

Hoe kunnen we dit bereiken?

1. Risicocommunicatie

Ons doel is dat inwoners, bedrijven en (zorg)organisaties zichzelf kunnen redden en elkaar kunnen helpen. Samen met gemeenten versterken we onze risicocommunicatie. We breiden de informatie op de website Brabant Alert verder uit en zetten de campagnes Brandveilig Leven voort. Deze breiden we uit naar Veilig Leven, zodat alle risico's rond fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit aan bod komen. We brengen in kaart welke organisaties communiceren over deze risico's - zoals politie, waterschappen, provincie, Rijkswaterstaat, het KNMI, het Rode Kruis en Stichting Dieren in Rampen - en maken afspraken over ieders rol, zodat informatie duidelijk is en elkaar versterkt. Daarnaast ontwikkelen we praktische informatie en tips over hoe mensen zich kunnen voorbereiden op risico's. We onderzoeken welke doelgroepen moeilijk te bereiken zijn en passen onze communicatie daarop aan. Dat doen we bijvoorbeeld via meertalige communicatie, lokale bijeenkomsten, sleutelfiguren in gemeenschappen en nieuwe audio- en visuele middelen.

2. Actief betrekken samenleving

Landelijk is het platform WeerbaarNL.nl sterk in ontwikkeling. VRBZO werkt hier al aan mee en gebruikt dit ook voor Zuidoost-Brabant. Het kabinet zet daarnaast in op de ontwikkeling van lokale noodsteunpunten: plekken waar getroffen informatie en hulp kunnen krijgen. Samen met gemeenten zorgen we voor de realisatie daarvan. De uiteindelijke invulling hangt deels af van de landelijke aanpak, waar we nog op wachten. Veel bestaande taken van VRBZO dragen nu al bij aan weerbaarheid. Denk aan de samenwerking van de GHOR met zorginstellingen en het Netwerk Acute Zorg Brabant. Via het Zorgrisicoprofiel helpen we zorgorganisaties zich voor te bereiden op verstoringen in de zorgcontinuïteit. We brengen in kaart wat we al doen en waar kansen liggen om dit verder te versterken. Daarbij maken we onze samenwerkingspartners bewust van het belang van weerbaarheid.

3. Regie bij crises

We stimuleren weerbaarheid in de hele samenleving. Bij een militaire of hybride dreiging, of bij een langdurige maatschappelijke verstoring, neemt de overheid de leiding. De Rijksoverheid, veiligheidsregio's, gemeenten en getroffen sectoren werken dan samen aan de crisisbeheersing. Samen met gemeenten, politie en andere partners onderhouden we een crisisorganisatie die we ook voor dit soort situaties kunnen opschalen. We maken een plan om de continuïteit van deze crisisorganisatie te waarborgen bij langdurige inzet, bijvoorbeeld tijdens een militair conflict. Daarnaast herijken we de civiel-militaire samenwerking, op basis van het geactualiseerde landelijke overzicht van civiele en militaire crisiscapaciteiten. We onderzoeken ook welke groepen in de samenleving we onvoldoende bereiken met onze huidige vormen van crisiscommunicatie, net als bij risicocommunicatie. Tot slot versterken we onze eigen weerbaarheid tegen verstoringen die VRBZO zelf kunnen raken. Waar mogelijk sluiten we aan bij landelijke onderzoeken en initiatieven, zodat we optimaal gebruikmaken van bestaande kennis en samenwerking.

¹ <https://brabantalert.nl/>

² <https://weerbaarnl.nl/default.aspx>

4. Nafase en herstel

Na een crisis is het belangrijk dat de samenleving snel kan herstellen. In de nafase zorgen we samen met gemeenten voor een zorgvuldige overdracht naar andere partijen die een rol hebben bij het herstel. Samen met de GGD bieden we getroffen personen de juiste psychosociale nazorg. Ook op dit terrein versterken we de samenwerking met andere veiligheidsregio's en met de Landelijke Expertgroep Nafase, zodat we samen leren van eerdere ervaringen. De lessen en goede voorbeelden verwerken we in onze plannen. Daarnaast ontwikkelen we maatgevende scenario's voor nafase en herstel, om beter voorbereid te zijn op toekomstige situaties.

Wat zijn de kosten?

Voor de genoemde activiteiten zijn extra en andere technische hulpmiddelen nodig. Ook is meer beleids- en uitvoeringscapaciteit vereist. Het gaat om:

- beleidscapaciteit voor het ontwikkelen van een plan en aanpak voor de versterking van weerbaarheid in Zuidoost-Brabant, waaronder de opzet van noodsteunpunten;
- werkbudget voor netwerkactiviteiten binnen het thema weerbare samenleving;
- en voor extra uitvoeringscapaciteit voor de uitvoering van risicocommunicatie.

De geraamde kosten staan vermeld in de onderstaande tabel.

NB: Er volgt nog een volledige uitwerking van de benodigde capaciteit en middelen rond weerbaarheid. De uitkomsten daarvan worden opgenomen als PM-post. We verwachten hierbij een bijdrage vanuit het Rijk.

Weerbaarheid	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ -	€ -	€ -	€ -	
Structureel	€ 214.800	€ 384.300	€ 384.300	€ 384.300	2,50
Uitwerking onderzoek	pm	pm	pm	pm	pm

7. Schaalsprong en complexe infrastructuur

Trends en ontwikkelingen

In onze regio vindt de komende jaren een ware schaalsprong plaats. Bedrijven breiden uit en nieuwe, innovatieve ondernemingen vestigen zich hier. Er worden veel nieuwe woningen en bijbehorende voorzieningen gebouwd. Om de regio bereikbaar te houden, wordt fors geïnvesteerd in infrastructuur. Een voorbeeld is Knoop XL Eindhoven: een gebied waar nieuwe hoogbouw, een (deels ondergronds) trein- en busstation, ondergrondse parkeergarages, winkels en woningen samenkomen. Tegelijk zorgt de energietransitie voor meer stroomgebruik en nieuwe manieren om energie op te wekken en op te slaan.

Door deze ontwikkelingen nemen ook de risico's toe. Er komen meer mensen, meer vermenging van gebruiksfuncties, meer bedrijven en meer verkeersbewegingen. De infrastructuur wordt complexer en de druk op elektriciteit, drinkwater en andere voorzieningen groeit. Daardoor stijgt de kans op incidenten, terwijl hulpdiensten moeilijker snel ter plaatse kunnen zijn. Ook de risico's voor de veiligheid van hulpverleners nemen toe. Bovendien kunnen verstoringen van elektriciteit of mobiele communicatie al snel domino-effecten veroorzaken op andere systemen en infrastructuur.

Effect op het werk van VRBZO

We willen onze capaciteit en werkwijze bij brandweer, crisisbeheersing, bevolkingszorg en GHOR aanpassen aan nieuwe en veranderende risico's. Ook de bereikbaarheid binnen ons verzorgingsgebied en de opkomsttijden van hulpdiensten vragen aandacht. Incidenten in hoogbouw, ondergrondse complexen en verdichte omgevingen vereisen aangepaste methoden van brandbestrijding en hulpverlening. Daarom is het belangrijk dat we deze ontwikkelingen goed monitoren en er proactief op inspelen. Dit vraagt om gerichte veiligheidsinnovatie. In het hoofdstuk Technologie, informatie en innovatie is dit verder uitgewerkt. Bij ruimtelijke ontwikkelingen willen we vroegtijdig aan tafel zitten om te adviseren over maatregelen. Dat vraagt meer capaciteit, kennis, expertise en nauwere samenwerking met onze netwerkpartners.

Een mogelijk beeld van 2035

In 2035 is de schaalsprong van onze regio grotendeels gerealiseerd. De fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit zijn goed geborgd. We hebben zicht op de risico's die complexe infrastructuur en ruimtelijke ontwikkelingen met zich meebrengen en adviseren hierover deskundig. Zo zijn de grootste risico's voorkomen of beperkt, en waar dat niet anders kon, bewust geaccepteerd. De zelfredzaamheid en samenredzaamheid bij complexe infrastructuur en bij uitval van nutsvoorzieningen zijn vergroot. Bij onze incidentbestrijding door de brandweer zijn innovatieve methoden ingevoerd, waardoor we effectief en veilig op kunnen blijven treden. En doordat we leren van incidenten kunnen we beter adviseren over preventieve maatregelen en incidenten doelgericht bestrijden.

Hoe kunnen we dit bereiken?

1. Risicogericht werken

Risicogericht werken is een harde noodzaak. Het betekent dat we onze capaciteit en middelen inzetten op die risico's die het grootste effect kunnen hebben op de fysieke veiligheid en continuïteit van de samenleving in onze regio. Dit vraagt om een integrale, gebiedsgerichte aanpak: Waar zijn we het meest kwetsbaar? Wat kunnen we voorkomen of beperken? En waar moeten we juist investeren in weerbaarheid of slagkracht? De kern van deze aanpak is het voorkomen van incidenten en het beperken van gevolgen. Dat doen we door proactief te kijken waar de grootste risico's liggen en hoe we die kunnen beïnvloeden. We bevorderen gericht de brandveiligheid in wijken en bij doelgroepen met het hoogste risico. We onderzoeken welke brandweerdekking het beste aansluit op de risico's van de toekomst. Daarnaast analyseren we in het Zorgrisicoprofiel welke risico's de grootste impact hebben op de zorg(keten). Op basis daarvan helpen we zorgorganisaties zich beter voor te bereiden.

De schaa sprong in onze regio leidt tussen 2025 en 2040 tot 100.000 extra woningen, een groei van circa 210.000 inwoners en bijbehorende voorzieningen. Dit vraagt dat we vooruitkijken. Een integrale, gebiedsgerichte aanpak is nodig om risico's te voorkomen, te beperken en slimme repressieve maatregelen te kunnen voorbereiden. Dat begint met actuele informatie over risico's. We werken hiervoor samen met overheden, kennisorganisaties en het bedrijfsleven om die informatie te ontsluiten, verbinden en verrijken. We halen de juiste expertise binnen en trainen onze medewerkers in risicogericht denken, scenarioplanning en kennis van systeemkwetsbaarheden. Zo kunnen we scherpere keuzes maken over de inzet van schaarse capaciteit. Deze kennis verwerken we in onze adviezen over ruimtelijke en infrastructurele projecten. Daarbij werken we samen met relevante organisaties en disciplines om vooraf tot slimme en uitvoerbare maatregelen te komen.

2. Zelf- en samenredzaamheid

Bij incidenten, zoals bij complexe infrastructuur of uitval van nutsvoorzieningen, moeten niet alleen de hulpdiensten, maar ook bewoners, omwonenden en omstanders snel kunnen handelen. Zij moeten voorbereid zijn om zichzelf en anderen te helpen. Dat begint met duidelijke informatie over wat te doen en hoe men zich kan voorbereiden. Daarnaast denken we aan het organiseren van burgerhulpverlening. In onze risicocommunicatie besteden we specifiek aandacht aan incidenten die samenhangen met complexe infrastructuur en de uitval van nutsvoorzieningen. Tijdens incidenten werken hulpdiensten actief samen met inwoners en burgerinitiatieven. De aanpak die we hanteren binnen het strategisch thema Weerbaarheid is ook op dit onderwerp Schaa sprong en complexe infrastructuur van toepassing. Die versterkt de zelf- en samenredzaamheid bij de groei en verdichting van onze regio.

3. Leren van incidenten

We versterken ons brandonderzoek en breiden dit uit naar incidentonderzoek. Daarbij onderzoeken we niet alleen branden, maar ook incidenten in nieuwe installaties en complexe infrastructuur, zoals windturbines, zonneweides, buurtbatterijen en elektrische voertuigen. We richten ons ook op de voorbereiding op actuele dreigingen en de maatschappelijke impact van incidenten, rampen en crises, en hoe we daar als organisatie op kunnen inspelen. We verbinden onze bestaande expertise op het gebied van brandonderzoek en multidisciplinaire inzetevaluaties. De geleerde lessen verwerken we structureel in oefeningen, plannen en materialen. Ook worden deze lessen meegenomen bij de inrichting, bouw en het gebruik van gebouwen en infrastructuur. Zo verbeteren we ons optreden voortdurend en verkleinen we stap voor stap de risico's.

Wat zijn de kosten?

Voor de genoemde activiteiten zijn extra en aangepaste technische hulpmiddelen nodig. Daarnaast vraagt dit om aanvullende beleids- en uitvoeringscapaciteit. De geraamde kosten staan vermeld in de onderstaande tabel. De extra adviescapaciteit die nodig is voor de schaa sprong kan mogelijk op een andere manier worden gefinancierd. We onderzoeken de mogelijkheden hiervoor.

Schaalsprong en complexe infrastructuur	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ 150.000	€ 180.000	€ -	€ -	
Structureel	€ 31.700	€ 1.332.100	€ 1.332.100	€ 1.332.100	13,00
Uitwerking onderzoek	pm	pm	pm	pm	pm

8. Klimaatveiligheid

Trends en ontwikkelingen

Het klimaat verandert, en daardoor krijgen we steeds vaker te maken met extreem weer. In Zuidoost-Brabant is vooral het risico op natuurbrand een belangrijk aandachtspunt in het risicoprofiel. Natuurbranden komen vaker voor, worden groter en kunnen in sommige gevallen onbeheersbaar worden. Ze kunnen slachtoffers veroorzaken en schade aanrichten aan natuur, woningen en bedrijven. Soms moeten mensen worden geëvacueerd of valt de stroom uit. Door droogte kan bovendien een tekort ontstaan aan blus- en drinkwater.

In onze regio neemt ook de kans op wateroverlast toe, door langere en heviger regenbuien. Deze kunnen schade veroorzaken en leiden tot ontruiming, bijvoorbeeld van zorginstellingen. Klimaatverandering kan daarnaast zorgen voor de verspreiding van infectieziekten in Nederland. Ook komen hittegolven vaker voor, met hogere temperaturen over een langere periode. Dat veroorzaakt hittestress bij mensen en dieren. Vooral kwetsbare groepen, zoals ouderen, kinderen en mensen met chronische aandoeningen, lopen extra risico. Ook bezoekers van buitenactiviteiten en evenementen kunnen in de problemen komen door hitte of extreem weer. De economie wordt bovendien duurzamer om klimaatverandering tegen te gaan. Dat brengt nieuwe uitdagingen met zich mee, zoals meer branden door accu's en overbelasting van het elektriciteitsnet.

Effect op het werk van VRBZO

Bij klimaatrisico's vervult VRBZO dezelfde rollen als bij andere risico's. We monitoren en analyseren risico's, geven advies om risico's te voorkomen en te beperken, en organiseren de acute hulpverlening en multidisciplinaire samenwerking bij incidenten zoals natuurbranden en extreem weer. Samen met andere partijen verzorgen we de risico- en crisiscommunicatie. Onze rollen veranderen dus niet, maar klimaatverandering vraagt meer kennis en expertise. Voor de brandweer zijn aangepaste of nieuwe voertuigen, materialen en inzetstrategieën nodig. Daarnaast brengen we partijen samen die werken aan klimaatveiligheid. Inwoners, bedrijven en (zorg)organisaties moeten samen weerbaarder worden tegen klimaatrisico's.

Een mogelijk beeld van 2035

In 2035 is de samenleving zo aangepast aan de klimaatrisico's dat de gevolgen van extreem weer beheersbaar zijn. In Zuidoost-Brabant zijn tal van maatregelen genomen die de weerbaarheid van de samenleving tegen klimaatverandering hebben vergroot. De regio kan beter omgaan met de gevolgen van langdurig extreem weer en de incidenten die daaruit voortkomen. De beheersbaarheid van natuurbranden is op een slimme en moderne manier vergroot. Iedereen heeft daaraan bijgedragen: overheden, inwoners, bedrijven en (zorg)organisaties.

Hoe kunnen we dit bereiken?

1. Aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering

In 2035 werken we samen aan klimaatadaptatie: het beperken van de gevolgen van klimaatverandering. Onze samenwerkingspartners zijn onder meer gemeenten, de provincie, waterschappen, natuurbeheerders, GGD, zorgorganisaties, nutsbedrijven, inwoners en (recreatie)bedrijven. We monitoren klimaatrisico's en analyseren hun mogelijke gevolgen. Zo adviseren we hoe natuurbrandrisico's kunnen worden meegenomen bij het inrichten en onderhouden van natuur en de gebouwde omgeving. We helpen om gebieden aan te wijzen waar maatregelen nodig zijn en denken mee over slimme oplossingen in gemeentelijke gebiedscommissies. Voorbeelden zijn het aanpassen van de landschapsinrichting om deze weerbaarder te maken tegen onbeheersbare natuurbranden, het aanleggen van extra bluswatervoorzieningen en het verbeteren van de bereikbaarheid voor de brandweer. Ook zetten we het huidige gefragmenteerde werken aan klimaatveiligheid om in een geregisseerde aanpak. Landelijk wisselen we data, kennis en ervaringen uit. Door samen te werken vergroten we onze expertise en ontwikkelen we slimme maatregelen voor klimaatrisico's.

2. Slimme bestrijding van natuurbranden

Om natuurbranden effectief te bestrijden, zetten we, in lijn met de landelijke Visie Natuurbrandbeheersing, in op een combinatie van technologische innovatie, aangepaste voertuigen en versterkte operationele inzet. Onder de noemer 'basis op orde' worden enkele tankautospuitten, die regulier aan vervanging toe zijn, aangepast om rijdend te kunnen blussen. Daarnaast starten we met 4 specialistische natuurbrandbestrijdingsvoertuigen, die flexibeler en sneller inzetbaar zijn dan reguliere blusvoertuigen. In de volgende planperiode breiden we dit verder uit volgens de landelijke richtlijn. Verder onderzoeken we de inzet van drones, satellietbeelden en andere technologieën om sneller informatie te verzamelen en de inzet te verbeteren. De meest actuele inzettactieken verwerken we in onze planvorming. Brandweermedewerkers worden hiervoor goed getraind en oefenen regelmatig, ook met de nieuwe materialen. Ook de overige hulpdiensten, gemeenten en partners oefenen hun samenwerking bij natuurbranden.

3. Weerbaarheid tegen klimaatrisico's

Iedereen moet zich aanpassen aan het veranderende klimaat en de risico's die daaruit voortkomen. Ook inwoners en bedrijven kunnen bijdragen, bijvoorbeeld door hun terrein vrij te houden van brandbaar materiaal of door regenwater op te vangen. Inwoners, bedrijven en (zorg)organisaties weten wat ze moeten doen bij extreem weer of een natuurbrand. Door samen met onze partners frequent te communiceren over klimaatrisico's, vergroten we de weerbaarheid. In gebieden met een verhoogd risico op natuurbrand betrekken we inwoners en bedrijven actief om mee te denken en mee te doen.

Wat zijn de kosten?

Voor een goede uitvoering en begeleiding van dit strategische thema zijn extra en andere technische hulpmiddelen nodig. Ook is extra beleids- en uitvoeringscapaciteit vereist om over te gaan van een gefragmenteerde naar een geregisseerde aanpak. De geraamde kosten staan in de onderstaande tabel.

NB: de voorliggende businesscase Slimme Repressie - Natuurbrandbestrijding is de eerste stap om te voldoen aan de landelijke richtlijn. Er volgt nog een volledige uitwerking van de benodigde capaciteit en middelen rond natuurbrand. De uitkomsten daarvan worden als PM-post opgenomen.

Klimaatveiligheid	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ -	€ -	€ -	€ -	
Structureel	€ 45.000	€ 230.000	€ 230.000	€ 401.600	2,00
Uitwerking onderzoek	pm	pm	pm	pm	pm

Het initiële investeringsbedrag voor de specifieke natuurbrandbestrijdingsvoertuigen bedraagt in totaal € 2.238.000 (afschrijving over 15 jaar). De kapitaallasten worden opgenomen vanaf 2029.

9. Technologie, informatie en innovatie

Trends en ontwikkelingen

De technologische ontwikkelingen gaan snel. Sociale media, drones, zelfrijdende auto's en andere vormen van robotisering veranderen hoe we leven en werken. Artificial Intelligence (AI) versnelt deze veranderingen nog verder. Deze en andere technologische innovaties bieden ongekende kansen om het leven van mensen te verbeteren, maar brengen ook nieuwe risico's met zich mee. De toenemende afhankelijkheid van technologie maakt onze samenleving kwetsbaarder voor uitval en cyberaanvallen. Industrieën kunnen met innovatieve technieken nieuwe veiligheidsrisico's veroorzaken. De energietransitie kan leiden tot meer brandrisico's, ander brandgedrag en kans op stroomuitval. Uitval van technologie maakt rampen en crises bovendien complexer, waardoor maatschappelijke ontwrichting sneller kan optreden. Ook binnen onze eigen organisatie vergroot het gebruik van innovatieve technologieën de kwetsbaarheid bij systeemuitval. De brandweer rukt nu al vaker uit voor accubranden. Nieuwe ontwikkelingen brengen nieuwe risico's met zich mee. Om die zo goed mogelijk in beeld te krijgen en effectief en veilig te kunnen bestrijden, is kennis nodig van de gevolgen van technologische innovaties.

Tegelijkertijd biedt technologie grote kansen. Innovatie helpt om risico's beter te beheersen en incidenten slimmer, veiliger en duurzamer aan te pakken.

Effect op het werk van VRBZO

Veiligheidsinnovatie betekent dat we nieuwe ideeën, technologieën en werkwijzen gebruiken om onze regio en het optreden van onze mensen veiliger te maken. AI biedt kansen om actuele voorspellingen te doen over de ontwikkeling van incidenten.

Door data te verzamelen en te analyseren kunnen we:

- beter voorspellen waar risico's ontstaan;
- onze inzet gericht plannen;
- leren van trends;
- de veiligheid van onze medewerkers vergroten.

We kunnen beter voorspellen waar risico's ontstaan en hoe incidenten zich kunnen ontwikkelen. Ook kunnen we de capaciteiten van brandweer, crisisbeheersing, bevolkingszorg en GHOR gericht inzetten, daar waar de nood het hoogst is. We kunnen de eigen veiligheid van onze medewerkers verbeteren met beter inzicht in risico's en gebruik van robotica. Ook kunnen we op basis van actuele data beter adviseren en informatie delen tijdens rampen en crises.

Een mogelijk beeld van 2035

In 2035 maken we volop gebruik van de technologische mogelijkheden binnen de Brainportregio. We werken structureel samen met bedrijven, onderzoeksinstituten en het onderwijs om innovaties te benutten. Zo kunnen we sneller, slimmer, efficiënter, effectiever en veiliger werken. Doordat we de juiste informatie verzamelen en toepassen, hebben we zicht op risico's, kunnen we deskundig adviseren en bij incidenten snel en veilig optreden. We ondersteunen ook bij de nafase en het herstel. Tegelijkertijd hebben we inzicht in de risico's die technologische innovaties met zich meebrengen voor de maatschappij en het bedrijfsleven.

Hoe kunnen we dit bereiken?

1. Dynamische risicomonitoring

Risico's veranderen snel. Daarom stappen we af van de vaste cyclus waarin het Regionaal Risicoprofiel elke 4 jaar wordt vernieuwd. We gaan over op een dynamische aanpak waarin we risico's continu volgen, inclusief nieuwe technologische risico's. Zo kunnen we sneller inspelen op veranderingen, en nieuwe kwetsbaarheden, dreigingen en risico's tijdig in kaart brengen. Dat helpt om slimme keuzes te maken in risico- en crisisbeheersing. Dit doen we door risicogericht en informatiegestuurd te werken.

2. Informatiegestuurde veiligheid

In de basisregistraties van de overheid en andere relevante bronnen is veel informatie beschikbaar over gebouwen, infrastructuur en demografie in onze regio. In onze eigen systemen staat ook informatie over getroffen preventieve maatregelen en incidenten uit het verleden, informatie over onze infrastructuur en actuele omstandigheden. We ontsluiten en koppelen deze informatie om continu zicht te hebben op risico's en daarover deskundig te adviseren. Bij incidenten kunnen we met deze informatie snel een eerste beeld vormen en effectief en veilig optreden. In de nafase dragen we met de juiste informatie bij aan spoedig herstel. We zorgen dat medewerkers in het veld, bij de meldkamer en in crisisteam direct toegang hebben tot de juiste informatie.

We onderzoeken:

- hoe bodycams en helmcamera's kunnen bijdragen aan de veiligheid van onze mensen;
- hoe drones en andere innovatieve middelen in de lucht, in gebouwen en op het land onze inzet kunnen versterken;
- de inzet van blus- en verkenningrobots;
- hoe sensoren in gebouwen helpen bij detectie van slachtoffers, rook, hitte en gevaarlijke stoffen.

We beschikken over een regionaal Veiligheidsinformatieknooppunt, dat gebruikmaakt van informatie vanuit het landelijke knooppunt (KCR2). Dat knooppunt wordt op zijn beurt gevoed door ons regionale veiligheidsbeeld. De komende periode verkennen we de mogelijkheden, geschikte systemen en werkwijzen, en werken we een plan van aanpak/businesscase uit waarin baten, lasten en mogelijkheden worden voorgelegd.

3. Veiligheidsinnovatie

Innovatie is een middel om risico's beter te beheersen en incidenten slimmer, veiliger en duurzamer te bestrijden. We werken samen met andere partijen en kopen bestaande innovaties aan. Daarbij kijken we niet alleen naar techniek, maar ook naar nieuwe werkwijzen, producten en vormen van burgerparticipatie.

We versterken de samenwerking met onder andere:

- TU/e
- Fontys
- Brainport Development
- Safety & Security Cluster
- Fieldlab IGV Zuid6
- het Nederlands Innovatie-ecosysteem voor Publieke Veiligheid

Waar mogelijk creëren we fysieke werkplekken binnen innovatieve samenwerkingsverbanden. We werken met een kernteam dat coördineert en ondersteunt, terwijl medewerkers op de werkvloer met specifieke innovaties aan de slag gaan. Ook richten we een intern Platform Innovatie op voor kennisdeling. We maken innovatie zichtbaar - intern én extern - en stimuleren dat alle collega's kansen signaleren en benutten. Innovatie is niet iets van één persoon, maar van de hele organisatie.

We innoveren specifiek om veilig en effectief te kunnen blijven optreden. Door de snelle technologische ontwikkelingen en de complexere infrastructuur nemen de risico's voor hulpdiensten toe. Daarom zetten we meer in op robotica en autonome systemen. Robots kunnen gebouwen verkennen, situaties beoordelen met sensoren en zelfs blussen. Daarnaast stimuleren we het inbouwen van sensoren in nieuwe gebouwen en bedrijven om slachtoffers te lokaliseren en rookverspreiding, hitte en gevaarlijke stoffen te meten.

Wat zijn de kosten?

Voor het opstellen van deze businesscase zijn beperkte middelen nodig om de benodigde kennis en systemen te verkennen en te testen. De geraamde kosten staan in de onderstaande tabel.

Technologie, informatie en innovatie	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ 50.000	€ 100.000	€ 100.000	€ -	
Structureel	€ -	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	0,00
Uitwerking onderzoek	pm	pm	pm	pm	pm

10. Financieel overzicht

Totaaloverzicht kosten Basis op orde

We hebben de volgende kosten geraamd voor alle stappen die nodig zijn om de basis op orde te krijgen. In de bijlage zijn de genoemde onderwerpen en financiële onderbouwingen verder uitgewerkt.

Totaal Basis op orde		2026	2027	2028	2029
1. Publieke dienstverlening	Incidenteel	€ 205.000	€ 125.000	€ 15.000	€ -
	Structureel	€ 429.400	€ 1.502.800	€ 2.023.000	€ 2.023.000
2. Medewerkers	Incidenteel	€ 837.000	€ 948.000	€ 229.000	€ -
	Structureel	€ 61.900	€ 366.900	€ 366.900	€ 542.900
3. Leiderschap en strategie	Incidenteel	€ 55.000	€ 15.000	€ 10.000	€ 10.000
	Structureel	€ -	€ 204.000	€ 273.000	€ 273.000
4. Procesmanagement, kwaliteitszorg en bedrijfscontinuïteit	Incidenteel	€ 120.000	€ -	€ -	€ -
	Structureel	€ -	€ -	€ -	€ -
5. Informatievoorziening	Incidenteel	€ 150.000	€ 75.000	€ 30.000	€ -
	Structureel	€ 75.400	€ 146.100	€ 146.100	€ 146.100
6. Huisvesting en facilitair	Incidenteel	€ 100.000	€ 180.000	€ -	€ -
	Structureel	€ 392.000	€ 840.900	€ 840.900	€ 840.900
Subtotaal	Incidenteel	€ 1.467.000	€ 1.343.000	€ 284.000	€ 10.000
Subtotaal	Structureel	€ 958.700	€ 3.060.700	€ 3.649.900	€ 3.825.900
Totaal Basis op orde 1 t/m 6		€ 2.425.700	€ 4.403.700	€ 3.933.900	€ 3.835.900
7. Overhead		€ 1.012.000	€ 1.919.100	€ 2.057.300	€ 2.138.800
Totaal Basis op orde		€ 3.437.700	€ 6.322.800	€ 5.991.200	€ 5.974.700

NB: Er volgt nog een volledige uitwerking van de benodigde capaciteit en middelen die voortkomen uit de verschillende onderzoeken, zoals genoemd in de betreffende hoofdstukken. Voor de uitkomsten van deze onderzoeken gelden daarom diverse PM-posten.

Totaaloverzicht kosten Strategische Thema's

Totaal Strategische thema's		2026	2027	2028	2029
Weerbaarheid	Incidenteel	€ -	€ -	€ -	€ -
	Structureel	€ 214.800	€ 384.300	€ 384.300	€ 384.300
Schaalsprong en complexe infrastructuur	Incidenteel	€ 150.000	€ 180.000	€ -	€ -
	Structureel	€ 31.700	€ 1.332.100	€ 1.332.100	€ 1.332.100
Klimaatveiligheid	Incidenteel	€ -	€ -	€ -	€ -
	Structureel	€ 45.000	€ 230.000	€ 230.000	€ 401.600
Technologie, informatie en innovatie	Incidenteel	€ 50.000	€ 100.000	€ 100.000	€ -
	Structureel	€ -	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
		€ 491.500	€ 2.251.400	€ 2.071.400	€ 2.143.000

Totaaloverzicht alle kosten

Totaal Strategische thema's		2026	2027	2028	2029
	Incidenteel	€ 200.000	€ 280.000	€ 100.000	€ -
	Structureel	€ 291.500	€ 1.971.400	€ 1.971.400	€ 2.143.000
	Totaal	€ 491.500	€ 2.251.400	€ 2.071.400	€ 2.143.000

Totaal Basis op orde		2026	2027	2028	2029
	Incidenteel	€ 1.467.000	€ 1.343.000	€ 284.000	€ 10.000
	Structureel	€ 958.700	€ 3.060.700	€ 3.649.900	€ 3.825.900
	Overhead	€ 1.012.000	€ 1.919.100	€ 2.057.300	€ 2.138.800
	Totaal	€ 3.437.700	€ 6.322.800	€ 5.991.200	€ 5.974.700

Totaal Strategische thema's en Basis op orde	€ 3.929.200	€ 8.574.200	€ 8.062.600	€ 8.117.700
---	-------------	-------------	-------------	-------------

Structurele vraag per onderdeel, exclusief bedrijfsvoering	2026	2027	2028	2029
Basis op orde (voorstellen 1 t/m 6)	€ 958.700	€ 3.060.700	€ 3.649.900	€ 3.825.900
Strategische thema's	€ 291.500	€ 1.971.400	€ 1.971.400	€ 2.143.000
Structurele vraag, excl. bedrijfsvoering	€ 1.250.200	€ 5.032.100	€ 5.621.300	€ 5.968.900
Overhead 19% van totaal bestuurlijke opdracht 2-3	€ 293.300	€ 1.180.400	€ 1.318.600	€ 1.400.100
Subtotaal structureel	€ 1.543.500	€ 6.212.500	€ 6.939.900	€ 7.369.000
Basis op orde voorstel 7: extra overhead begroting (van 18% naar 19%)	€ 718.700	€ 738.700	€ 738.700	€ 738.700
Overhead totaal	€ 1.012.000	€ 1.919.100	€ 2.057.300	€ 2.138.800
Structurele extra vraag	€ 2.262.200	€ 6.951.200	€ 7.678.600	€ 8.107.700
Incidentele vraag, incl. bedrijfsvoering	€ 1.667.000	€ 1.623.000	€ 384.000	€ 10.000
Totale vraag (extra gemeentelijke bijdrage)	€ 3.929.200	€ 8.574.200	€ 8.062.600	€ 8.117.700

11. Verkenning 2040

Het profiel van VRBZO in een snel veranderende regio

Met de Omgevingsanalyse 2035 hebben we een eerste verkenning uitgevoerd naar de ontwikkelingen in de regio Zuidoost-Brabant die van invloed kunnen zijn op de manier waarop VRBZO invulling geeft aan haar missie, kernwaarden en taken. Door met veel partijen te bespreken wat volgens de DESTEP-methode de effecten en kansen van die ontwikkelingen zijn, konden we komen tot verschillende concrete beleidsacties voor de periode 2027-2030.

De omgevingsanalyse en genoemde beleidsacties alleen zijn echter niet voldoende om te bereiken dat VRBZO in 2040 een veiligheidsregio is die past bij de ontwikkeling van Zuidoost-Brabant. De huidige beleidsvoornemens geven nog geen volledig antwoord op de vraag wat voor veiligheidsregio VRBZO moet zijn. Daarom richten we onze blik op 2040, de periode waarin de ontwikkeling van Zuidoost-Brabant zich concentreert. We starten hiermee in 2028. Er worden scenario's uitgewerkt die leiden tot een expliciete keuze van het bestuur over het te hanteren profiel van VRBZO binnen Zuidoost-Brabant, als vijfde stedelijk gebied van Nederland. Voor de opzet en uitvoering van dit onderzoek volgt later een afzonderlijk voorstel. De uitkomsten laten zich nu nog niet voorspellen; deze worden op een later moment voorzien van een financiële analyse.

Bijlage A Detailuitwerking Basis op orde

1. Publieke dienstverlening

1.1 Risicobeheersing

Het doel van risicobeheersing is een veilige samenleving met minder en kleinere risico's. VRBZO heeft hierin taken op grond van de Omgevingswet en afspraken met gemeenten, vastgelegd in de Producten- en Dienstencatalogus (2022). De capaciteit voor risicobeheersing is in 2013 vastgesteld. Toen gold al het uitgangspunt dat de veiligheidsregio alleen de complexe en kritieke taken op het gebied van brandveiligheid zou uitvoeren. Sindsdien is het aantal objecten én het aantal evenementen binnen deze categorieën toegenomen, zonder aanpassing van de formatie. Om de huidige afspraken met gemeenten over het aantal adviezen, controles en doorlooptijden na te kunnen komen, moet de capaciteit worden aangepast aan de groei van het aantal te controleren objecten (ongeveer 15% sinds 2013) en het aantal nieuwe objecten per jaar (ongeveer 40% sinds 2013).

Door de Landelijke Agenda Crisisbeheersing en de campagne Denk Vooruit is extra urgentie ontstaan om de website Brabant Alert campagnematig onder de aandacht te brengen bij inwoners. Hiervoor werken we een communicatiestrategie uit, inclusief het ontwikkelen van materialen en/of inzet van betaalde campagnes via sociale media.

1.1 Risicobeheersing	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ 180.000	€ -	€ -	€ -	
Structureel	€ 276.600	€ 829.700	€ 829.700	€ 829.700	8,50

1.2 Crisisbeheersing

De basis van crisisbeheersing is de afgelopen jaren versterkt. Tegelijkertijd zijn nieuwe ambities opgenomen in de Landelijke Agenda Crisisbeheersing. Het is nog niet duidelijk wat de verdere versterking van bovenregionale en landelijke samenwerking precies van ons vraagt. Daarnaast willen we beter worden in netwerkregie, zodat we effectief kunnen samenwerken met het groeiende aantal (potentiële) crisispartners. Op dit moment ontbreekt een structurele en herkenbare aanpak hiervoor. De samenwerking met partners is nog sterk afhankelijk van individuele inzet en persoonlijke relaties. Afstemming vindt vooral ad hoc plaats, omdat een vast aanspreekpunt en centrale coördinatie ontbreken.

1.2 Crisisbeheersing	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ -	€ -	€ -	€ -	
Structureel	€ 102.700	€ 520.100	€ 520.100	€ 520.100	4,50

1.3 Bevolkingszorg

De afdeling Bevolkingszorg binnen VRBZO moet verder worden versterkt om goed voorbereid te zijn op crises. Landelijk is een kwaliteitsniveau voor bevolkingszorg vastgesteld dat ook in onze regio geldt. Door een tekort aan personeel was er onvoldoende capaciteit om door te ontwikkelen. Daardoor bleef onder meer de verdere ontwikkeling van Brabant Alert, de vernieuwing van Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO) en de samenwerking met inwoners, bedrijven en organisaties achter. Ook de planvorming en de vertaling van plannen naar concrete acties vragen extra inzet. Met de reeds ingezette personele groei moet hierin de komende jaren verbetering komen.

1.3 Bevolkingszorg	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ -	€ -	€ -	€ -	
Structureel	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	0,00

1.4 Incidentbestrijding

De sector Incidentbestrijding kampt met een hoge werkdruk onder teamleiders en posthoofden. Teamleiders geven leiding aan de vrijwilligers van gemiddeld 7 brandweerposten en moeten daarnaast ook bijdragen aan de ontwikkeling van tactisch en strategisch beleid. Posthoofden hebben de dagelijkse leiding op de posten.

Door onderbezetting bij ondersteunende afdelingen en het onvoldoende borgen van processen stapelen taken zich op die eigenlijk niet bij teamleiders of posthoofden horen. Binnen de repressieve beroepsdienst is het belangrijk om de continuïteit te borgen, toekomstige ontwikkelingen op te pakken en ploegchefs beter te coachen. Hiervoor is een 2e teamleider nodig. Ook is extra inzet vanuit ondersteunende afdelingen nodig om het werk beter te verdelen en de continuïteit te waarborgen. De komende periode verkennen we wat nodig is om de inrichting, taken en verantwoordelijkheden van leidinggevend en ondersteuning beter te organiseren en te borgen.

We hebben momenteel onvoldoende regie op de uitvoering van het meerjareninvesteringsplan. Minder dan 25% van de geplande investeringen wordt op tijd uitgevoerd. Daardoor worden voertuigen en materialen te laat vervangen, stijgen onderhoudskosten en neemt de bedrijfszekerheid af. Oorzaken zijn een tekort aan beleidsmatige capaciteit, ontoereikend budget door prijsstijgingen en vooral een gebrek aan integraal overzicht. Er start een project om een passend beheersysteem te kiezen, te implementeren en te koppelen aan AFAS.

Voor natuurbrandbestrijding gebruiken we nu reguliere tankautospuitten. Deze voertuigen zijn redelijk geschikt voor moeilijk terrein, maar niet specifiek uitgerust voor natuurbrandbestrijding. We staan op het punt 17 van deze voertuigen te vervangen door 12 combi-blusvoertuigen (die rijdend kunnen blussen) en 5 reguliere blusvoertuigen. Daarnaast schaffen we binnen het strategisch thema Klimaatveiligheid in deze planperiode 4 specifieke natuurbrandbestrijdingsvoertuigen aan.

Als vervolg op de uitgevoerde Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) in het kader van de Arbowet professionaliseren we het Vee-redteam om de veiligheid van hulpverleners te verbeteren. De vrijwilligers beschikken nu niet over de juiste materialen en lopen risico's zoals uitglijden, besmetting of gasvergiftiging. Er komt een speciaal voertuig met de benodigde materialen, betere communicatiemiddelen en extra veiligheidsvoorzieningen. Daarnaast voeren we gerichte opleidingen, trainingen en oefeningen in om kennis en vaardigheden actueel te houden.

We hebben nog geen interne aanpak om onverwachte storingen of uitval van brandweervoorzieningen direct op te lossen. Buiten kantoor tijden ontbreekt een formeel calamiteitenproces, waardoor herstelacties vaak pas de volgende werkdag starten. We richten daarom een 24/7 calamiteitenloket in met bestaande medewerkers, ondersteund door een piketregeling. Dit vraagt nog een nadere verkenning en uitwerking.

Een deel van de medewerkers beschikt over een operationeel uniform. Vrijwilligers en crisisfunctionarissen hebben deze bedrijfskleding echter niet. Dit zorgt voor verschillen in uitstraling en herkenbaarheid, terwijl andere regio's hun vrijwilligers wel hebben uitgerust. Het uniform draagt bij aan een professionele, eenduidige uitstraling en biedt bescherming bij de uitvoering van lichte taken.

1.4 Brandweezorg	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ 25.000	€ 125.000	€ 15.000	€ -	
Structureel	€ 40.100	€ 143.000	€ 663.200	€ 663.200	1,00

Hierin zijn ook de initiële investeringen verwerkt van: veetakels (€ 246.000), tankautosputten (€ 4.071.000) en operationele uniformen (€ 550.000).

2. Medewerkers

2.1 Vakbekwaamheid

We willen dat medewerkers van de crisisorganisatie duurzaam vakbekwaam zijn. Dat betekent dat zij over de juiste kennis en vaardigheden beschikken en deze kunnen aantonen. Er komt een systematiek om competenties vast te leggen, te volgen en te verbeteren. Zo weten we wie inzetbaar is en op welk kwaliteitsniveau. Opleidingen, trainingen en leerpaden worden planmatig en strategisch ingericht. Ook besteden we aandacht aan registratie, toetsing en reflectie, zodat leren en ontwikkelen structureel én meetbaar is.

De brandweer ontwikkelt een vakbekwaamheidsprogramma voor repressieve medewerkers, zodat zij professioneel en veilig kunnen optreden. Dit betekent dat kennis, vaardigheden en competenties meetbaar, toetsbaar en geregistreerd zijn. Dat is noodzakelijk voor persoonlijke veiligheid, verantwoordingsplicht, professionalisering en naleving van wetgeving. Momenteel wordt het minimale opleidings- en oefenprogramma aangeboden, maar er is onvoldoende inzicht in uitvoering, aantoonbaarheid en kwaliteit. Er ontbreken functieprofielen en kwalificatiedossiers voor specialistische functies, en de oefencyclus is langer dan landelijk gewenst. Extra investeringen in materiaal, materieel en (digitale) leermiddelen zijn nodig om de basis op orde te krijgen.

Voor het realiseren en aantoonbaar borgen van vakbekwaamheid van brandweerpersoneel zijn voldoende tankautospuiten noodzakelijk. De operationele voertuigen zijn niet altijd beschikbaar vanwege paraatheid, onderhoud en opleidingen. Hierdoor kunnen oefeningen soms niet doorgaan. Daarom zetten we 4 afgeschreven blusvoertuigen in voor opleidingen en trainingen. Hiervoor worden extra onderhoudskosten opgenomen.

Het succesvol inzetten van blusschuim bij branden is complex en vraagt goed opgeleid personeel. Door verouderd materieel, PFAS-problematiek en het verdwijnen van bepaalde systemen is het huidige oefenprogramma beperkt. We vervangen het bestaande schuimblusvoertuig en de schuimblushaakarmbak door nieuwe schuimblusvoertuigen. Het daarop afgestemde vakbekwaamheidsprogramma zorgt ervoor dat medewerkers professioneel en veilig kunnen optreden bij schuimblussing.

Volgens artikel 9a CAR-UWO hebben brandweerm medewerkers na maximaal 20 jaar in een bezwarende functie recht op een tweede loopbaan binnen of buiten de organisatie. De begeleiding van deze medewerkers verloopt via HRM en de leidinggevende. Er is echter geen budget voor externe loopbaanbegeleiding of aanvullende ondersteuning, zoals opleidingen, detachering, assessments of workshops. We hebben een structureel budget nodig om medewerkers adequaat te ondersteunen en maatwerktrajecten mogelijk te maken.

2.1 Vakbekwaamheid	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ 275.000	€ 439.000	€ 229.000	€ -	
Structureel	€ 61.900	€ 366.900	€ 366.900	€ 542.900	3,00

2.2 HRM in control

De afdeling HRM heeft door de recente versterking vanuit deelopdracht 1 voldoende capaciteit om het reguliere werk uit te voeren. Er ontbreekt echter nog een stabiele basis op het gebied van kennis, informatie en systemen. Dit leidt tot inefficiëntie, foutgevoeligheid en achterstanden in beleids- en uitvoeringswerk. Leidinggevend en hebben daarnaast behoefte aan meer ondersteuning en advies vanuit HRM. Voor het op orde brengen van HRM control onderscheiden we 3 pijlers:

- Kennis: opbouwen van HRM- en VRBZO-specifieke kennis via gestructureerde inwerk- en opleidingsprogramma's.
- Informatie: ontwikkelen van een actuele, volledige en betrouwbare informatiebasis en het opstellen van een integraal meerjarenplan.
- Systemen: digitaliseren van personeelsdossiers en optimaliseren van HRM-processen in AFAS met workflows.

Het gaat hierbij om een incidentele impuls om de basis op orde te krijgen.

Binnen HRM is momenteel 1 fte Arbocoördinator/preventiemedewerker actief, aangevuld met 0,5 fte vanaf 2026. Voor een structurele borging is uitbreiding met nog 0,5 fte nodig. Dit komt overeen met de inzet bij andere veiligheidsregio's.

Daarnaast hebben we een grote opgave op het gebied van werving en selectie. Naast reguliere vacatures zijn er veel extra vacatures door organisatiegroei en interne doorstroom. Om dit goed uit te voeren is tijdelijk extra capaciteit nodig:

- Uitvoerende ondersteuning voor taken als vacatureplaatsing, communicatie met kandidaten en secretariële werkzaamheden.
- Adviserende ondersteuning voor regie, advisering en begeleiding van leidinggevendenden bij het vinden van geschikte kandidaten.

Ook hebben we een achterstand bij het beschrijven van functies volgens de FUWA-systematiek. Tegelijkertijd ontstaan er nieuwe functies door organisatiegroei en lopende projecten, zoals de toekomstbestendige responsorganisatie en de reorganisatie I&A. Om deze werkzaamheden goed te kunnen uitvoeren is tijdelijk een extra FUWA-deskundige/functiewaarderingsspecialist nodig.

2.2 HRM in control	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ 562.000	€ 509.000	€ -	€ -	
Structureel	Wordt gefinancierd uit opslag voor overhead.				

3. Leiderschap en strategie

3.1 Financiën en interne controle

De interne controle binnen VRBZO is nu beperkt tot de minimale wettelijke eisen (risicoanalyse, intern controleplan en eindejaarscontroles). Hierdoor ontstaat pas aan het eind van het jaar inzicht en is tijdige bijsturing vrijwel onmogelijk. Om structureel in control te komen, is extra capaciteit nodig in piekperiodes en voor specifieke expertise (zoals EDP-audits). De accountant adviseert deze versterking vanwege eerder geconstateerde tekortkomingen en risico's.

We beschikken over 2 fte inkoopadvies, aangevuld met externe ondersteuning via BIZOB en NIPV-contracten. Dit is voldoende voor het huidige inkoopvolume, maar biedt weinig ruimte voor proactief contractmanagement of bovenregionale samenwerking. Actief contractbeheer is noodzakelijk om naleving te borgen, leveranciersrelaties te verbeteren en problemen vroegtijdig te signaleren. We optimaliseren het inkoopproces en verwachten met een uitbreiding van 1 fte toereikend te zijn.

De huidige capaciteit is beperkt voor het genereren van interne sturingsinformatie, het digitaliseren van processen en het verbeteren van managementrapportages. Medewerkers zijn vooral met het reguliere werk bezig, waardoor onvoldoende tijd resteert voor automatisering, procesoptimalisatie en doorontwikkeling van sturingsinstrumenten. Verdere digitalisering is bovendien een randvoorwaarde voor de inzet van Artificial Intelligence en robotisering in processen (zoals digitale facturatie en geavanceerde sturing).

Sinds de regionalisering wordt VRBZO via een vaste systematiek gefinancierd. We onderzoeken of deze nog passend is, gezien de groei van de regio en de groei in brandweezorg en crisisbeheersing die het Rijk voorziet en financiert via het gemeentefonds. Doel: een systematiek die past bij de regionale ontwikkeling en recht doet aan zowel gemeenten als VRBZO. Een externe partij voert dit onderzoek uit; gemeenten worden nauw betrokken bij de uitwerking.

3.1 Financiën en interne controle	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ 50.000	€ -	€ -	€ -	
Structureel	Wordt gefinancierd uit opslag voor overhead.				

3.2 Directie- en managementondersteuning

Het taakveld bestuurlijk, juridisch en strategisch adviseren ondersteunt het bestuur, de directie en de organisatie bij organisatieontwikkeling, vakinhoudelijke ontwikkeling, besluitvorming, naleving van wet- en regelgeving, juridische vraagstukken, correspondentie, aansprakelijkheid en medezeggenschap. Extra capaciteit is nodig om zowel de ondersteunende en uitvoerende taken als de beleidsvormende, kaderstellende en strategische taken goed te kunnen uitvoeren.

Het directiesecretariaat ondersteunt de directeur en MT-leden bij agendabeheer, correspondentie, telefoonverkeer, archivering en de organisatie van bijeenkomsten. De huidige bezetting is te laag. Daardoor is het directiesecretariaat niet altijd bereikbaar, blijven taken liggen en moeten andere medewerkers vaak bijspringen en werkzaamheden uitvoeren die niet tot hun functie behoren.

Binnen de 3 sectoren van VRBZO is weinig tot geen administratieve ondersteuning beschikbaar. Leidinggevend en medewerkers voeren hierdoor zelf lichte administratieve taken uit, zoals het plannen van afspraken, ondersteunen van werkoverleggen, maken van verslagen, bewaken van acties en registreren van verzuim. Dit kost tijd die niet aan management- of expertisetaken kan worden besteed.

3.2 Directie- en management-ondersteuning	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ 5.000	€ 15.000	€ 10.000	€ 10.000	
Structureel	€ -	€ 204.000	€ 273.000	€ 273.000	3,00

Aanvullende capaciteit voor bedrijfsvoering wordt gefinancierd uit de opslag voor overhead.

3.3 Communicatie

We zijn voor de buitenwereld nog maar beperkt zichtbaar. Daardoor is er weinig bekendheid met onze organisatie en ons werk bij gemeenten, partners, inwoners en toekomstige medewerkers. Op dit moment draagt communicatie onvoldoende structureel bij aan de organisatiedoelen. Andere veiligheidsregio's investeren meer in het versterken van hun zichtbaarheid en herkenbaarheid. Een vergelijkbare investering bij VRBZO is nodig en draagt bij aan betere interne samenwerking, grotere medewerkersbetrokkenheid, meer merkbekendheid, transparantie en een betrouwbare informatievoorziening.

3.3 Communicatie	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ -	€ -	€ -	€ -	
Structureel	Wordt gefinancierd uit opslag voor overhead.				

4. Procesmanagement, kwaliteitszorg en bedrijfscontinuïteit

4.1 Proces- en kwaliteitsmanagement

Er is momenteel geen structurele capaciteit of systeem voor procesmanagement. Medewerkers voeren initiatieven ad hoc uit naast hun reguliere werkzaamheden, wat leidt tot inefficiëntie, inconsistenties en herstelwerk. Het ontbreken van actuele procesbeschrijvingen veroorzaakt bovendien fouten in onze IT-systemen, met datalekken als gevolg. Extra capaciteit voor procesmanagement biedt meerdere voordelen. We kunnen processen harmoniseren, opnieuw beschrijven en de vastlegging van procedures uniformeren en standaardiseren. Dit verhoogt de efficiëntie en helpt knelpunten, dubbele werkzaamheden en verspilling op te sporen en te verminderen. Ook zorgt het voor betere implementatie van veranderingen: procesborging wordt een vast onderdeel bij digitalisering, nieuwe werkwijzen en organisatieveranderingen.

Kwaliteitszorg is nog onvoldoende ingericht. Evaluaties vinden wel plaats, maar de opvolging van verbeteracties wordt onvoldoende bewaakt. Er is geen vaste werkwijze voor monitoring, toetsing of structurele verbetering. Om goed te kunnen samenwerken, wordt op sommige terreinen nu al gevraagd dat we een bepaald prestatieniveau kunnen garanderen. We moeten daarom voldoen aan landelijke normen en standaarden. Dit vraagt om uitvoerende capaciteit voor kwaliteitszorg.

4.1 Proces- en kwaliteitsmanagement	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ 120.000	€ -	€ -	€ -	
Structureel	Wordt gefinancierd uit opslag voor overhead.				

4.2 Bedrijfscontinuïteitsmanagement en bedrijfshulpverlening

Bedrijfscontinuïteitsmanagement gaat over het vermogen om essentiële functies te behouden bij verstoringen. Dit is wettelijk verplicht en noodzakelijk om tijdens crises robuuste leiding en coördinatie te kunnen bieden. Op dit moment is tijdelijk 0,5 fte beschikbaar voor een eerste inventarisatie van benodigde maatregelen. Vergelijkbare organisaties hebben doorgaans minimaal 1 fte om bedrijfscontinuïteitsmanagement structureel te organiseren. Materiële investeringen, zoals noodaggregaten, communicatiemiddelen en servers, zijn nog niet concreet in beeld. Zodra duidelijk is welke investeringen nodig zijn, volgt een afzonderlijk voorstel.

Ook de bedrijfshulpverlening is nog niet goed geregeld, terwijl de Arbowet dit verplicht stelt. Plannen zijn verouderd en op veel locaties ontbreken actuele voorzieningen. We richten een BHV-organisatie in voor 37 locaties, met de bijbehorende middelen, een coördinator BHV en voldoende opleidingen en oefeningen. Jaarlijkse bijscholing en actualisering blijven nodig om veiligheid te waarborgen.

4.2 Bedrijfscontinuïteitsmanagement en bedrijfshulpverlening	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ -	€ -	€ -	€ -	
Structureel	Wordt gefinancierd uit opslag voor overhead.				
Incidenteel	pm	pm	pm	pm	

5. Planning & Control en informatievoorziening

5.1 Interne sturing / informatiegestuurde bedrijfsvoering

Informatiegestuurde bedrijfsvoering betekent dat beschikbare data systematisch wordt verzameld, gekoppeld en geanalyseerd. Om de basis op orde te brengen, zijn vaste dashboards en een duidelijke datastructuur nodig, zodat iedereen met dezelfde informatie werkt. Daarnaast bouwen we capaciteit op om data continu te volgen, te testen en te gebruiken, ook met nieuwe technieken zoals kunstmatige intelligentie. Zo kan de organisatie beslissingen nemen op basis van feiten in plaats van aannames. Dit versterkt de samenwerking met partners en maakt de crisisorganisatie efficiënter, veerkrachtiger en beter voorbereid op actuele en toekomstige uitdagingen. We sluiten aan bij landelijke ontwikkelingen en speerpunten. Daarbij staan informatiegericht werken, missiekritieke communicatie, informatieveiligheid, uniforme data en infrastructuur en digitale fitheid centraal.

5.1 Interne sturing / informatiegestuurde bedrijfsvoering	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ -	€ -	€ -	€ -	
Structureel	Wordt gefinancierd uit opslag voor overhead.				

5.2 Informatievoorziening en ICT

Om te voldoen aan wet- en regelgeving is al geïnvesteerd in de capaciteit van de afdeling Informatiemanagement & Automatisering. De belangrijkste uitdaging ligt de komende periode bij de kwaliteit van het werk. Vacatures moeten structureel worden ingevuld met medewerkers die beschikken over de juiste kennis en ervaring. Daarnaast is verdere ontwikkeling van vakbekwaamheid en werkprocessen nodig. Er zijn ook achterstanden die met de huidige middelen niet volledig kunnen worden opgelost. Daarvoor is incidenteel extra capaciteit en budget nodig.

In heel Nederland worden applicaties ontwikkeld voor repressief gebruik. Ons budget voor deze toepassingen is beperkt, waardoor niet alle behoeften van de organisatie kunnen worden ingevuld. Dit kan leiden tot storingen, achterstanden en risico's voor privacy en veiligheid. Het is belangrijk om bij te blijven en applicaties goed te laten aansluiten bij de behoeften van repressieve teams en crisisbeheersing.

Het functioneel beheer van GEO-data wordt steeds complexer en de vraag naar GEO-data groeit. Voor duurzame borging van de werkzaamheden is uitbreiding met een GIS-specialist wenselijk. Zo kunnen data-, server- en applicatiebeheer centraal en efficiënt worden georganiseerd. Deze versterking binnen de afdeling I&A zorgt voor een team van analisten met brede vaardigheden, waardoor kennis en continuïteit beter worden geborgd.

Ons archief- en informatiebeheer voldoet nog niet aan de eisen. Er is achterstand in het verwerken en vernietigen van documenten en het beleid is verouderd. Nieuwe systemen, zoals AFAS en SharePoint, moeten goed worden ingericht om informatie veilig en vindbaar te maken. Medewerkers hebben meer kennis en training nodig om hiermee te werken. Incidenteel budget is nodig voor advies, inrichting van systemen en het wegwerken van achterstanden.

5.2 Informatievoorziening & ICT	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ 150.000	€ 75.000	€ 30.000	€ -	
Structureel	€ 75.400	€ 146.100	€ 146.100	€ 146.100	1,00

6. Huisvesting & facilitair

6.1 Meerjaren onderhoudsplan

Wij huren 37 brandweerkazernes van gemeenten. Voor het onderhoud is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld. Het beschikbare budget is te laag, waardoor werkzaamheden zoals onderhoud aan dakgoten, schilderwerk, vervanging van vloerbedekking en installaties regelmatig worden uitgesteld. Een structurele ophoging van het budget is dringend nodig.

Eind 2023 is het team Techniek & Facilitaire Zaken opgesplitst in 2 teams: Techniek en Huisvesting & Facilitair. De functie van teamleider Huisvesting & Facilitair is nu tijdelijk ingevuld. Om de werkdruk te beheersen, moet deze formatie structureel worden gemaakt.

De huidige brandweerkazernes in Hapert, Gemert, Deurne en Eindhoven-Zuidoost zijn verouderd, functioneel onpraktisch en liggen vaak midden in woonwijken. Dit zorgt voor veiligheidsrisico's, inefficiënties en hogere energiekosten. Op verzoek van de betrokken gemeenten worden nieuwe kazernes gebouwd. Daarbij zijn VRBZO-blauwdrukken opgesteld met specifieke brandweerfuncties (zoals lockers, magazijnen, keuken, kleedkamers en douches) en de noodzakelijke Arbo-voorzieningen, met aandacht voor duurzaamheid. De benodigde middelen zijn bedoeld voor de inrichting van deze nieuwe kazernes. De kosten voor de inrichting worden opgenomen in de kadernota.

Samen met de TU/e realiseren we een nieuwe brandweerkazerne op de campus, van waaruit ook brandweezorg wordt geleverd. Het doel is dat de kazerne in 2027-2028 gereed is, waarna de tijdelijke huisvesting vervalt. Tot die tijd blijft de repressieve beroepsdienst gehuisvest in het gebouw Fenix op de campus. De verlenging van de huurovereenkomst is nog niet verwerkt in de begroting voor 2026 en 2027. Alternatieve locaties zijn niet beschikbaar of aanzienlijk duurder.

Het opleidingsgebouw bij het ROC, met ademluchtbaan en oefenruimtes, is meer dan 20 jaar oud en vertoont slijtage. Goed onderhoud is noodzakelijk om opleidingen veilig te blijven geven en het certificaat van het opleidingscentrum te behouden. Renovatie is onderzocht en blijkt de meest kostenefficiënte optie.

De huidige baan voor het Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO) voldoet niet aan de wet- en regelgeving. De klimaatbeheersing is slecht, er zijn uitlaatgassen aanwezig en er ontbreekt een vaste trap voor de traplooptest. Dit kan leiden tot gevaarlijke situaties en juridische risico's. Na onderzoek is gebleken dat het op huurbasis gebruiken van de PPMO-baan van, en in, Veiligheidsregio Brabant-Noord voor de komende jaren de beste oplossing is. De eerder ontvangen kapitaalslasten zijn verrekend in het benodigde huurbudget. Het blijft de wens om dit in de toekomst in eigen beheer te organiseren om reistijd en -afstand voor medewerkers te beperken.

5.2 Informatievoorziening & ICT	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ -	€ 180.000	€ -	€ -	
Structureel	€ 392.000	€ 623.000	€ 623.000	€ 623.000	1,00

6.2 Duurzaamheid

Het team Huisvesting & Facilitair heeft een te kleine formatie om 38 gebouwen goed te beheren en te verduurzamen. Jaarlijks komen ongeveer 2.200 meldingen binnen voor reparaties, schoonmaak en onderhoud, waarvan veel niet tijdig worden afgehandeld. Er ontbreekt een goed beheersysteem en specialistische kennis voor controles, vergunningen en duurzaamheidsmaatregelen. Om de basis op orde te krijgen, is uitbreiding van capaciteit noodzakelijk.

VRBZO werkt actief aan de verduurzaming van het wagenpark. Het doel is de CO₂-uitstoot te verminderen: 30% minder in 2027, 55% in 2030 en volledig klimaatneutraal in 2050. De eerste stap is de vervanging van 19 dieselpersoneelsvoertuigen door 10 elektrische voertuigen, die in 2026 worden geleverd. Verdere vervangingen volgen in 2027 en 2028. Door slimme vervanging en doelmatige inzet past dit binnen de bestaande middelen. Om volledig over te kunnen schakelen naar elektrisch rijden, zijn oplaadpunten bij de kazernes nodig. In totaal zijn 114 laadpunten vereist. Deze investering is noodzakelijk om te voldoen aan landelijke en Europese wetgeving, emissiezones en klimaatdoelen.

6.2 Duurzaamheid	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ -	€ -	€ -	€ -	
Structureel	€ -	€ 217.900	€ 217.900	€ 217.900	2,50

6.3 Nieuwe huisvesting

VRBZO heeft geen centraal hoofdkantoor. Sinds de regionalisering in 2014 werken niet-repressieve medewerkers verspreid over meerdere locaties. Dit belemmert de verbinding, samenwerking, kennisdeling en een effectieve uitvoering van werkzaamheden. Digitale middelen en thuiswerken bieden hiervoor onvoldoende oplossing. Het bestuur heeft daarom ingestemd met een verkennend onderzoek naar een nieuwe hoofdlocatie als onderdeel van de 'Basis op orde'. Dit onderzoek richt zich op kantoor- en operationele functies, inclusief ondersteunende diensten zoals het opleidingscentrum, de logistiek en het Regionaal Crisiscentrum.

Het huidige Regionaal Crisiscentrum is verouderd, te klein en technisch onvoldoende uitgerust voor langdurige of hybride inzet. Hierdoor is de crisisorganisatie kwetsbaar bij opschaling. Ook de ligging in het centrum van Eindhoven, gecombineerd met het gebrek aan parkeervoorzieningen, vormt een belemmering voor een snelle inzet. Daarnaast is er onvoldoende inzicht in de bedrijfszekerheid van de middelen in het crisiscentrum. Er is te weinig ruimte voor voorbereiding en testen op situaties zoals stroomuitval, communicatiestoringen of cyberaanvallen. Dit maakt de crisisorganisatie kwetsbaar in het huidige tijdsgewricht. Deze aandachtspunten nemen we mee in het onderzoek naar een nieuwe kantoorlocatie.

6.3 Nieuwe huisvesting	2026	2027	2028	2029	Waarvan FTE
Incidenteel	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	
Structureel	€ -	€ -	€ -	€ -	0,00
Onderzoek	pm	pm	pm	pm	pm

7. Overhead

De overhead omvat alle taken die samenhangen met de leiding, strategie en ondersteuning van VRBZO. Het gaat om functies en middelen die nodig zijn om de bedrijfsvoering goed uit te voeren. Daaronder vallen de kosten voor de directie en directieondersteuning, HRM, financiën en planning & control. Ook toezichtstaken zoals AVG/privacy, CISO en audit vallen hieronder. Verder omvat de overhead informatiemanagement en automatisering, inclusief informatiebeveiliging, communicatie en de coördinatie van bedrijfscontinuïteit en bedrijfshulpverlening (BHV).

Structurele vraag per onderdeel, exclusief bedrijfsvoering	2026	2027	2028	2029
Basis op orde (voorstellen 1 t/m 6)	€ 958.700	€ 3.060.700	€ 3.649.900	€ 3.825.900
Strategische thema's	€ 291.500	€ 1.971.400	€ 1.971.400	€ 2.143.000
Structurele vraag, excl. bedrijfsvoering	€ 1.250.200	€ 5.032.100	€ 5.621.300	€ 5.968.900
Overhead 19% van totaal bestuurlijke opdracht 2-3	€ 293.300	€ 1.180.400	€ 1.318.600	€ 1.400.100
Subtotaal structureel	€ 1.543.500	€ 6.212.500	€ 6.939.900	€ 7.369.000
Basis op orde voorstel 7: extra overhead begroting (van 18% naar 19%)	€ 718.700	€ 738.700	€ 738.700	€ 738.700
Overhead totaal	€ 1.012.000	€ 1.919.100	€ 2.057.300	€ 2.138.800

Bijlage B Uitwerking artikel 14 Wet veiligheidsregio's (Wvr)

In deze bijlage is de status van de afzonderlijke onderdelen van artikel 14, tweede lid van de Wvr voor Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost nader toegelicht. De toelichting is een procesupdate. Het gaat niet om een inhoudelijke beoordeling.

Wettekst - Wet veiligheidsregio's artikel 14

1. Het bestuur van de veiligheidsregio stelt tenminste eenmaal in de 4 jaar een beleidsplan vast, waarin het beleid is vastgelegd ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio.

2. Het beleidsplan omvat in ieder geval:

- a. een beschrijving van de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de veiligheidsregio, en van de politie, alsmede van de gemeenten in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- b. een uitwerking, met inachtneming van de omstandigheden in de betrokken veiligheidsregio, van door Onze Minister vastgestelde landelijke doelstellingen als bedoeld in artikel 37;
- c. een informatieparagraaf waarin een beschrijving wordt gegeven van de informatievoorziening binnen en tussen de onder a bedoelde diensten en organisaties;
- d. een oefenbeleidsplan;
- e. een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie, bedoeld in artikel 10, onder b;
- f. de voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de aanwezigheid van brandweerposten in de gemeenten alsmede de overige voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen.

2a Voorafgaand aan de vaststelling van het beleidsplan overlegt de burgemeester van een gemeente in het gebied van de veiligheidsregio met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan.

Toelichting: In de gemeenschappelijke regeling VRBZO is vastgelegd dat dit gelijk staat aan het proces van een zienswijze zoals dat geldt voor vaststelling begroting.

3. Het bestuur stemt het beleidsplan af met de beleidsplannen van de aangrenzende veiligheidsregio's en van de betrokken waterschappen, en met het beleidsplan, bedoeld in artikel 39 van de Politiewet 2012, van de betrokken regionale eenheid van de politie.

A. Operationele prestaties

VRBZO hanteert de wettelijke normtijden voor (functionarissen in het) CoPI, ROT, Beleidssteams en actiecentra. Ook hanteert ze de wettelijke prestatie-eisen voor alarmering en informatiemanagement. Een en ander is opgenomen in het Besluit veiligheidsregio's. De robuustheid van het 'systeem' crisisbeheersing wordt, naast reguliere oefenmomenten, jaarlijks beproefd door een wettelijk verplichte systeemoefening.

De werking en inrichting van de crisisorganisatie is uitgewerkt in het [Regionaal crisisplan 2024](#). Dit plan is tot stand gekomen in samenwerking met Veiligheidsregio Brabant-Noord en de partnerorganisaties.

Om landelijk meer eenduidigheid te creëren bij Bevolkingszorg is in opdracht van het Veiligheidsberaad een landelijk kwaliteitsniveau voor Bevolkingszorg (incl. crisiscommunicatie) opgesteld. Dit heet het Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg. Het Algemeen Bestuur heeft besloten dit over te nemen. Het kwaliteitsniveau bevolkingszorg Brabant-Zuidoost bestaat uit een **regionaal deel** en een **lokaal deel** dat Bureau Bevolkingszorg in samenwerking met de gemeenten heeft opgesteld. Beide documenten maken onderdeel uit van het **Samenwerkingsconvenant Bevolkingszorg**.

Door de Covid crisis is duidelijk geworden dat de geneeskundige zorg zich niet enkel op de acute zorg dient te richten maar dat de langdurige zorg (niet acute zorg) een belangrijke rol te spelen heeft in de continuïteit van zorg in de keten. Voor de GHOR is en blijft de opdracht om te zorgen voor afstemming tussen de sectoren zorg, publieke veiligheid en publieke gezondheid. Daarnaast draagt de GHOR zorg voor afstemming met en tussen zorginstellingen in crisissituaties waarin het ROAZ geen rol vervult. De GHOR zorgt ervoor dat de geneeskundige keten in staat is om tijdens rampen en crises snel, deskundig en gecoördineerd op te treden, zodat de negatieve impact op de gezondheid van inwoners geminimaliseerd wordt.

B. Landelijke doelstellingen

Strategische agenda Veiligheidsberaad

Het Veiligheidsberaad kent een **Strategische Agenda Veiligheidsberaad - Veiligheidsberaad**.

De huidige Strategische agenda van het VB loopt van 2024 t/m 2027. Er zijn 5 thema's benoemd:

- Digitale ontwricting
- Herziening van de wet veiligheidsregio's (Wvr)
- Klimaatveiligheid
- Veilige energietransitie
- Versterken weerbare samenleving

De Strategische agenda is, vanwege het dynamisch karakter van de thema's, eerder een leidraad dan een opsomming van projecten. In het Veiligheidsberaad, maar ook met stakeholders en ministers, zal periodiek het gesprek worden gevoerd over de ambitie van de veiligheidsregio's en het Veiligheidsberaad en over de voortgang op de thema's. Daarmee dwingt deze Strategische agenda tot permanente aandacht voor de onderwerpen die het Veiligheidsberaad van het hoogste belang acht.

Landelijke agenda crisisbeheersing

Veiligheidsregio's werken op basis van de landelijke agenda crisisbeheersing. Rijk en veiligheidsregio's willen goed voorbereid blijven op toekomstige risico's onder meer door één wettelijk kader voor het crisisstelsel als geheel. Binnen dat ene stelsel hebben de ministeries, veiligheidsregio's en andere betrokken publieke partners de gezamenlijke ambities en activiteiten in een meerjarige landelijke agenda crisisbeheersing inclusief landelijke doelstellingen gebundeld. Deze agenda is ook bedoeld als instrument voor het bepalen van en sturen op de gezamenlijke richting en focus en voor het stellen van prioriteiten. VRBZO conformeert zich aan deze landelijke agenda.

Regionaal risicoprofiel

Het bestuur van VRBZO heeft in april 2025 het **Regionaal Risicoprofiel (RRP) 2025-2028** vastgesteld. Dit profiel, verplicht op grond van de Wet veiligheidsregio's, bevat een actuele inventarisatie en analyse van regionale en grensoverschrijdende risico's. Het vormt de basis voor strategisch beleid, de voorbereiding van de crisisorganisatie en gerichte risicocommunicatie. VRBZO actualiseert het risicobeeld tussentijds samen met experts om beter in te spelen op nieuwe ontwikkelingen.

In het risicoprofiel zijn diverse focusgebieden benoemd die de komende jaren bijzondere aandacht vragen. Het gaat onder meer om de focusgebieden klimaatverandering, cyberveiligheid, geopolitieke spanningen, sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en complexe langdurige crises.

Zorgrisicoprofiel

Door een **zorgrisicoprofiel** kan de voorbereiding van de acute en de niet-acute zorg beter worden afgestemd op regionale rampen en crises die de keten raken, bijvoorbeeld door een grote patiëntenstroom, of doordat de bedrijfsvoering in verstoord is, bijvoorbeeld door een grootschalige stroomstoring. Maar bovendien ontstaat er meer aandacht voor risicobeheersing bij de ketenpartners en wordt het netwerk versterkt door de gezamenlijke voorbereiding op de beschreven risico's. De verantwoordelijkheid voor de totstandkoming van het zorgrisicoprofiel ligt bij de GHOR. De DPG legt het eindresultaat voor aan het bestuur van de veiligheidsregio. Dit stelt het bestuur in staat om het gesprek aan te gaan over risico's binnen de zorg en hierop, waar nodig, te prioriteren. Het zorgrisicoprofiel is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 14 december 2023.

In 2026 wordt het nieuwe zorgrisicoprofiel opgesteld dat eind 2026 / begin 2027 aan het bestuur zal worden voorgelegd.

C. Informatieparagraaf

De netcentrische werkwijze van informatiedeling binnen de veiligheidsregio bij rampen en crisissituaties is verder uitgebreid naar een netwerkorganisatie. Dit verloopt via de Landelijke Voorziening Crisisbeheersing. Zo'n 90 organisaties zijn aangesloten.

De crisisorganisatie wordt in belangrijke mate gevoed door informatie die wordt opgehaald bij crisispartners in de algemene en de functionele keten. Steeds vaker zal deze informatie proactief worden opgehaald waardoor de crisisorganisatie vroegtijdig en flexibel kan anticiperen op een verhoogd risico. VRBZO ontwikkelt zich hierdoor naar een informatiegestuurde crisisorganisatie, waarin informatiemanagement ook buiten de GRIP structuur wordt toegepast.

Informatiemanagement kent een voortdurende ontwikkeling. Er wordt flink geïnvesteerd in informatiegestuurde veiligheid. Steeds meer partners maken de stap naar een netcentrische informatievoorziening. Ook wordt het informatiemanagement-proces verder versterkt in de doorontwikkeling van de crisisorganisatie.

In diezelfde crisisorganisatie zijn stappen gezet op monitoren en signaleren en het kiezen van een juiste aanpak in de dreigingsfase. Informatiemanagement is hierbij een belangrijke onderlegger. Ook wordt hierin meegenomen of binnen een gemeente signalen binnenkomen die kunnen duiden op een mogelijke dreiging of crisis en hoe we ervoor kunnen zorgen dat deze informatie beschikbaar komt voor het Monitoring- en Signaleringsteam.

De veiligheidsregio's werken samen met diverse brancheorganisaties en Rijksoverheid aan KCR2, het samenwerkingsplatform dat veiligheidsregio's, Rijkspartners en betrokken crisispartners structureel moet ondersteunen en versterken op het vlak van informatiemanagement en coördinatie, in het bijzonder bij incidenten met een bovenregionaal en landelijk karakter. KCR2 is inmiddels operationeel.

D. Oefenbeleidsplan

Samen met Veiligheidsregio Brabant-Noord is een **meerjarenbeleidsplan Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO)** voor de periode 2024- 2027 op de schaal Oost-Brabant opgesteld en bestuurlijk vastgesteld. Jaarlijks wordt op dezelfde schaal het MOTO jaarplan opgesteld,.

Afgeleid van het multidisciplinair oefenbeleidsplan is ook een **oefenbeleidsplan** opgesteld voor Bevolkingszorg (samen met Bevolkingszorg Brabant-Noord).

De brandweer ontwikkelt een vakbekwaamheidsprogramma voor repressieve medewerkers, zodat zij professioneel en veilig kunnen optreden. Dit betekent dat kennis, vaardigheden en competenties meetbaar, toetsbaar en geregistreerd zijn. Dat is noodzakelijk voor persoonlijke veiligheid, verantwoordingsplicht, professionalisering en naleving van wetgeving. Momenteel wordt het minimale opleidings- en oefenprogramma aangeboden, maar er is onvoldoende inzicht in uitvoering, aantoonbaarheid en kwaliteit. Er ontbreken functieprofielen en kwalificatiedossiers voor specialistische functies, en de oefencyclus is langer dan landelijk gewenst. Aan het bestuur is verzocht om extra investeringen in materiaal, materieel en (digitale) leermiddelen.

E. Niet-wettelijke adviesfuncties

Het Dagelijks Bestuur heeft op 10 maart 2022 ingestemd met de regionale catalogus, onderdeel VRBZO en het bijbehorende "Beleid – Advisering milieu belastende activiteiten" en besloten beiden bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet in te laten gaan. Het betreft één **digitale regionale catalogus** waarin de dienstverlening van VRBZO een onderdeel is naast die van ODZOB een GGD. Eén catalogus draagt bij aan de gezamenlijke opgave waar we regionaal voor staan namelijk samenwerken als één overheid, voorkomt overlap in dienstverlening tussen de GGD, ODZOB en VRBZO en geeft gemeentelijke en provinciale gebruikers in één oogopslag een totaaloverzicht. In deze catalogus zijn naast de wettelijke taken ook de aanvullende (niet wettelijke) adviesfuncties opgenomen. Tot tussentijdse aanpassingen in de catalogus, onderdeel VRBZO, kan door de directeur worden besloten indien sprake is van een beperkte omvang en zonder financiële of capacitaire gevolgen voor gemeenten.

VRBZO adviseert op basis van zogenaamde **kernwaarden** bij het opstellen van een Omgevingsvisie en Omgevingsplan zodat een gemeente een integrale afweging kan maken tussen veiligheid en de andere beleidsterreinen die de kwaliteit van de fysieke leefomgeving (mede)bepalen.

In de komende beleidsperiode zal de producten- en dienstencatalogus in samenwerking met de gemeenten en andere partners herzien worden om ook bij nieuwe risico's en ontwikkelingen een zo hoog mogelijk veiligheidsrendement te halen.

F. Opkomsttijden - brandweervoorzieningen

In 2025 is een nieuw **dekkingsplan** opgesteld. Met het vaststellen van een dekkingsplan wordt een beeld gegeven van '... de voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de aanwezigheid van brandweerposten in de gemeenten alsmede de overige voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen' (Wvr art.14, tweede lid onder f). Een dekkingsplan geeft daarmee een rekenkundig en theoretisch inzicht in de opkomst van de brandweer bij gebouwbranden. Dit is een aanzienlijk, maar niet allesomvattend deel van het takenpakket van de brandweer. Een dekkingsplan geeft geen beeld over de brandbestrijding in de openbare ruimte (met name natuurbrandbestrijding), bij hulpverleningsincidenten, waterongevallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen. Maar alleen voor gebouwbranden gelden normtijden voor opkomst, waardoor een rekenkundige benadering mogelijk is. Desondanks zijn er wel plannen om in de komende jaren te werken aan een uitbreiding van de systematiek voor het in kaart brengen van de opkomsttijden bij natuurbrandbestrijding. Ook wordt, eveneens op landelijke schaal, gezien hoe aanpassing van de berekeningssystematiek kan leiden tot een meer dynamisch en actueel beeld.

Het voorgaande plan had een op objecten gerichte benadering. Dat hield in dat opkomsttijden van de brandweer werden gerelateerd aan de voor een bepaald gebouwtype gedefinieerde normtijd. Conform een landelijke wijziging in de berekeningssystematiek is ook VRBZO overgegaan naar een gebiedsgerichte benadering. Dit houdt in dat op buurtniveau een classificatie wordt toegekend op basis waarvan de theoretische opkomsttijd voor de brandweer wordt aangegeven. De binnen deze buurten aanwezige objecten, waarvoor een andere classificatie geldt, worden als aandachtspunten aangemerkt. Hiervoor kunnen specifieke maatregelen worden bepaald om het verschil tussen de berekende opkomsttijd voor de buurt en de gevraagde opkomsttijd voor het object te compenseren.

Het spreekt voor zich dat de daadwerkelijk behaalde opkomsttijden vanwege diverse factoren af kunnen wijken. Daarnaast geldt ook de nuance dat deze daadwerkelijk behaalde opkomsttijden en de afwijkingen ervan ten opzichte van geprognoseerde opkomsttijden slechts een beperkte factor is in het bepalen van de kwaliteit van het brandweeroptreden bij gebouwbranden en de mate van veiligheid voor burgers. Binnen de uitwerking van de Bestuursopdracht is dan ook ruim aandacht voor onder andere de vakbekwaamheid van brandweerpersoneel, paraatheid, het voorhanden hebben van het juiste materiaal en materieel en de uitrol van programma's zoals Brandveilig Leven.

Bijlage C Business case Slimme Repressie - Natuurbrandbestrijding

1. Inleiding

Klimaatverandering is van grote invloed op het risico op natuurbranden in Nederland. 2 van de 3 bepalende factoren voor brandgedrag veranderen: meteorologie en vegetatie. Deze elkaar versterkende ontwikkelingen leiden tot grote veranderingen in het risicobeeld voor natuurbranden. Dit met gevolgen in de vorm van:

- Grootschalige evacuatiemaatregelen;
- Persoonlijk letsel en mogelijke dodelijke slachtoffers;
- Materiele schade aan gebouwen en infrastructuur;
- Langdurige luchtkwaliteitsproblemen met bijbehorende volksgezondheidsrisico's;
- Uitval van vitale infrastructuur.

Als gevolg van de toename van natuurbranden, zowel in omvang en intensiteit als in aantallen, is ook sprake van verhoogde arbeidsrisico's voor brandweermensen; belasting bij langdurige inzet in moeilijk toegankelijk terrein, hitteziekten etc.

De regio Zuidoost-Brabant heeft circa 37.000 hectare natuurgebied en kent veel verwevenheid tussen natuur en bebouwing. In het Regionaal Risico Profiel wordt het risico op natuurbranden in deze regio al vele jaren als maatgevend scenario aangegeven. Statistisch onderzoek wijst uit dat Zuidoost-Brabant behoort tot het gebied met de meeste natuurbranden.

Verdere toename van het aantal branden, in combinatie met een verdere verdichting en bebouwing, leidt tot een grotere impact op gezondheid, welzijn, natuur en economie. De ontwikkeling van het natuurbrandrisico is geen lineair proces. Doordat de factoren droogte, warmte en (lage) relatieve luchtvochtigheid elkaar versterken, neemt het natuurbrandrisico sneller toe dan dat de klimaatverandering plaatsvindt.

2. Huidige situatie

Nut en noodzaak van natuurbrandbestrijding in deze regio is dan ook evident: waarborgen van veiligheid en gezondheid voor mens en natuur, beperken van maatschappelijke ontwrichting, en voldoen aan landelijke richtlijnen. VRBZO speelt hierin een actieve rol via repressieve inzet, deelname aan gebiedscommissies, risicocommunicatie, aangepaste inzetvoorstellen bij droogte, deelname aan specialistische teams zoals de Handcrew Zuid-Nederland et cetera.

De huidige inzet tactiek is vooral gebaseerd op een defensieve aanpak van de natuurbrand. Hierbij wordt uitgegaan van het creëren van zogeheten 'natte stoplijnen'. Gezien de verwevenheid van natuur en bebouwing is deze tactiek steeds vaker niet uitvoerbaar. Het zal daardoor vaker voorkomen dat de bebouwde omgeving direct betrokken wordt met ontruiming, materiele en economische schade en maatschappelijke ontregeling tot gevolg.

De huidige defensieve aanpak heeft ook consequenties voor brandweerpersoneel. Inzet 'te voet' met handstralen is zeer arbeidsintensief en blessuregevoelig. Er is ook onvoldoende bescherming bij plots escalerende branden en draaiende winden.

Voor natuurbrandbestrijding maakt VRBZO met name gebruik van de reguliere tankautosputten. Deze voertuigen zijn geschikt om in moeilijk bereikbaar terrein te opereren, maar zijn niet specifiek toegerust of uitgerust voor natuurbrandbestrijding. Zo beschikken ze over een beperkte watervoorraad, zijn ze niet uitgerust om rijdend te blussen, hebben ze geen beschermde manschappencabines en is de uitrusting en uitvoering niet geschikt voor inzet in ruiger terrein. VRBZO staat op het punt van vervangen van 17 van deze voertuigen. De vraag komt nu op of gekozen wordt voor 1-op-1 vervanging met generieke blusvoertuigen. Of wordt (deels) de vervanging ingevuld met aanschaf van specifieke natuurbrandbestrijdingsvoertuigen?

Bij natuurbranden van enige omvang is interregionale bijstand al snel aan de orde. Zoals onze regio gebaat is bij bijstand vanuit andere regio's, leveren wij ook bijstand indien hierom wordt verzocht. Landelijk zijn afspraken gemaakt over de samenstelling van brandweerpelotons. Vanwege de huidige uitvoering van onze blusvoertuigen kunnen wij niet zondermeer voldoen aan de eisen die aan een peloton worden gesteld. Om het tekort aan bluswatercapaciteit te compenseren wordt een bijstandsverlenend brandweerpeloton vanuit VRBZO uitgerust met 6 in plaats van de gebruikelijke 4 voertuigen. Gerealiseerd moet worden dat in geval van een bijstandsaanvraag vanuit andere regio's het brandrisico in eigen regio veelal ook hoog zal zijn. Er moet daarom rekening worden gehouden met voldoende restdekking.

3. Vereiste situatie

De landelijke visie op natuurbrandbeheersing richt zich op een integrale en gebiedsgerichte aanpak om de toenemende risico's van natuurbranden het hoofd te bieden. Deze visie is opgebouwd rond drie sporen:

- risicobeheersing, waarbij ruimtelijke inrichting en preventieve maatregelen centraal staan;
- slimme repressie, met inzet van specialistische teams en materieel dat is afgestemd op terrein en vegetatie;
- en kennisontwikkeling, gericht op het delen van expertise, data en evaluaties.

De visie benadrukt samenwerking tussen veiligheidsregio's, natuurbeheerders en overheden, en vraagt om een strategische verankering van natuurbrandbeheersing in beleid, materieel en vakbekwaamheid.

De landelijke visie benadrukt dat het materieel voor natuurbrandbestrijding moet zijn afgestemd op de specifieke omstandigheden van natuurgebieden: moeilijk begaanbaar terrein, beperkte waterbronnen en snel veranderende brandgedrag. De visie onderstreept dat standaard brandweervoertuigen vaak onvoldoende zijn en dat een gebiedsgerichte inzet van geschikt materieel essentieel is voor een effectieve en veilige bestrijding van natuurbranden. Natuurbrandscenario's worden daarbij onderscheiden in drie operationele niveaus:

- Basisscenario: Brand in beginstadium, waarbij lokale capaciteit toereikend is voor effectieve bestrijding. Deze brand is te bestrijden met maximaal 1 peloton (4 eenheden).
- Regionaal scenario: Opscaling tot maximaal 6 pelotons. De omvang van de brand kan oplopen tot circa 100 hectare en het effectgebied omvat de veiligheidsregio's die aan het natuurgebied grenzen.
- Bovenregionaal scenario: Zeer omvangrijke brandweerinzet noodzakelijk vanaf 6 pelotons. De omvang van de brand kan oplopen tot honderden hectares. Er is sprake van een groot effectgebied, waarbij effecten op verschillende 'terreinen' kunnen optreden (infrastructuur, bevolkingszorg, objecten).

De landelijke visie beschrijft verder onder andere:

“Op basis van een landelijk brandrisicoprofiel en landelijk dekkingsplan wordt inzichtelijk gemaakt welk materieel en welke andere voorzieningen (zoals kennis) noodzakelijk zijn. Er zijn afspraken gemaakt over het leveren van interregionale bijstand. Daarnaast is er landelijke capaciteit beschikbaar als aanvulling op de regionale middelen. Voor grote en/of gelijktijdige natuurbranden zijn er ondersteunende hulpstructuren beschikbaar, zoals een landelijk actiecentrum brandweer. Specialistische teams zijn geborgd in de commandostructuur, beschikken over een gegarandeerde bezetting en kunnen internationaal ingezet worden. De internationale inzetbaarheid is gebaseerd op wederkerigheid: Nederland kan in een situatie komen dat internationale hulp nodig is en kan daarom ook middelen leveren wanneer de nood in andere landen hoog is. Bij natuurbranden kan ook een beroep gedaan worden op andere partijen voor het leveren van materieel, materiaal en menskracht als aanvulling op de beschikbare capaciteit van de hulpdiensten. Er wordt verder onderzocht hoe in geval van schaarste ook mensen buiten de brandweerorganisatie een rol kunnen spelen in de bestrijding van natuurbranden.”

Veel van deze maatregelen zijn of komen binnenkort in uitvoering.

4. Regionale aanpassingen en knelpunten

VRBZO wil voldoen aan het gestelde in de landelijke visie op natuurbrandbeheersing. Een regio met een hoog risico op natuurbranden kan het zich niet veroorloven de natuurbrandbestrijding niet op orde te hebben en hierbij te afhankelijk te zijn van bijstand vanuit het land. Het grootste knelpunt hierin is de uitvoering en beschikbaarheid van blusvoertuigen. Nu vervanging van een deel van de huidige blusvoertuigen aanstaande is, past de vraag of hiervoor ander materieel voor in de plaats moet komen.

Voor natuurbrandbestrijding wordt de volgende categorie-indeling van voertuigen aangehouden:

- **Categorie 1:** klein voertuig voor een eerste snelle inzet en ondersteunende taken.
- **Categorie 2:** terreinvaardig blusvoertuig voor zowel de basisbrandweezorg als natuurbrandbestrijding. De huidige tankautospuitten van VRBZO vallen binnen deze categorie.
- **Categorie 3:** gecombineerd voertuig voor basisbrandweezorg en natuurbrandbestrijding, maar nu met tenminste 3000 liter water en mogelijkheid tot rijdend blussen.
- **Categorie 4:** specifiek voor natuurbrandbestrijding opgebouwd en ingericht voertuig.
- **Categorie 5:** zeer zwaar materieel met bijzonder blusvoorzieningen en/of zeer grote watertank.

Bij de uitwerking van de vraag om vervanging van voertuigen zijn de categorieën 1 en 5 buiten beschouwing gelaten.

Voor vervanging van de huidige blusvoertuigen zijn aan de hand van de categorisering van zowel de 3 operationele niveaus (basis, regionaal en bovenregionaal) als de voertuigencategorieën enkele meest voor de hand liggende scenario's uitgewerkt.

Scenario 0:

1-op-1 vervanging van de huidige blusvoertuigen door voertuigen uit de categorie 2. De slagkracht voor natuurbrandbestrijding blijft dan ongewijzigd, de geconstateerde tekortkomingen en knelpunten worden niet opgelost.

Scenario 1:

Vervangen van de huidige blusvoertuigen door 17 voertuigen uit de categorie 2 en aanschaf van 10 gespecialiseerde natuurbrandvoertuigen uit de categorie 4. Scenario 1 sluit het beste aan bij de landelijke visie en internationale inzichten rond natuurbrandbestrijding. Het leidt weliswaar tot hogere kosten maar ook tot betere dekking, reservecapaciteit en betere inzetbaarheid. Keuze voor dit scenario leidt tot personele, huisvestingstechnische en financiële consequenties.

Scenario 2:

Vervangen van de huidige blusvoertuigen door 12 gecombineerde voertuigen uit de categorie 3 en 5 'reguliere' blusvoertuigen uit de categorie 2. Dit biedt een efficiënte en financieel realistische oplossing, met voordelen op het gebied van personele belasting en inzetbaarheid. Gerealiseerd wordt dat de terreinvaardigheid beperkt is, waardoor dit scenario minder geschikt is voor specialistische natuurbrandbestrijding. Het is een praktische middenweg, waarbij we in operationele zin beperkingen moeten, maar ook verantwoord kunnen accepteren. Met dit scenario is geen reservecapaciteit beschikbaar. Bij uitval van een voertuig is het niet langer meer mogelijk de vereiste 3 natuurbrandbestrijdingspelotons te kunnen leveren en zal moeten worden volstaan met slechts 2 complete pelotons.

5. Consequenties en gevolgen

Op basis van een uitgebreide analyse van deze en andere scenario's komt VRBZO tot het voorstel om bij vervanging van de huidige blusvoertuigen uit te gaan van scenario 2, zijnde de vervanging van de huidige blusvoertuigen door 12 combi-voertuigen uit de categorie 3 en 5 reguliere blusvoertuigen uit de categorie 2.

Het streven is daarbij wel om op korte termijn de aanschaf van 4 specifieke natuurbrandbestrijdingsvoertuigen (categorie 4) met het bestuur te bespreken. Vanuit operationeel oogpunt zijn 8 volwaardige natuurbrandbestrijdings-voertuigen (categorie 4) gewenst. Op die wijze kunnen 2 specifieke natuurbrandbestrijdingspelotons gevormd worden. In deze businesscase is rekening gehouden met de grote impact van het introduceren van nieuwe voertuigen, zowel operationeel als qua bedrijfsvoering en kosten. De visie is om stapsgewijs te groeien naar 8 volwaardige natuurbrandbestrijdingsvoertuigen (categorie 4).

In de onderstaande overzichten zijn, naast de financiële gevolgen van de 3 scenario's, ook de uitbreiding van 4 natuurbrandbestrijdingsvoertuigen (categorie 4) ter beeldvorming inzichtelijk gemaakt.

Vanwege reguliere vervanging van de huidige blusvoertuigen is over de periode 2023-2028 een krediet beschikbaar van € 8.328.800. Om tijdig te kunnen beschikken over nieuwe voertuigen had eigenlijk al een aanbestedingstraject moeten zijn gestart. Voor het meer geschikt maken van het beschikbare blusmaterieel is bij elk van de scenario's aanvullend budget nodig.

Scenario	Investering (incl. btw)	Tekort
0	€ 10.832.910	€ 2.504.110
1	€ 16.002.910	€ 7.674.110
2	€ 12.241.350	€ 3.912.550
*4 x cat 4	€ 2.068.000	€ 2.068.000

Dit leidt tot het volgende overzicht van de structurele lasten, bestaande uit kapitaallasten en overige kosten (inclusief btw).

Scenario	Oude situatie	Nieuwe situatie	Stijging kapitaallasten	Stijging exploitatie	Stijging Totaal
0	€ 644.094	€ 837.745	€ 193.651	€ 94.775,00	€ 288.426,17
1	€ 644.094	€ 1.231.008	€ 593.465	€ 230.775,00	€ 824.239,51
2	€ 644.094	€ 980.310	€ 336.216	€ 94.775,00	€ 430.991,13
*4 x cat 4		€ 159.925	€ 159.925	€ 77.900,33	€ 237.825,33

In dit stadium van onderzoek en besluitvorming wordt nog geen beeld gegeven van de locaties en spreiding van de voertuigen. Wel is al inzichtelijk bij welk scenario op welke kazernes huisvestingsproblemen te verwachten zijn. Voor scenario 2 is dat naar verwachting niet het geval, tenzij de combi-voertuigen aanzienlijk hoger blijken te zijn dan de huidige blusvoertuigen.

Bij het definitief bepalen van de locaties van de verschillende voertuigen kan roulatie tussen kazernes worden voorgesteld. Door voertuigen uit dezelfde categorie over diverse kazernes te laten rouleren, worden het gebruik, het onderhoud en de onderhoudskosten evenwichtiger verdeeld.

Omdat naast generieke blusvoertuigen ook specifieke voertuigen voor natuurbrandbestrijding worden ingezet, is er aandacht nodig voor aanvullende opleiding, training en oefening. Dit is noodzakelijk om veilig en effectief te kunnen werken met deze voertuigen, en staat los van de algemene vakbekwaamheidseisen voor het bestrijden van natuurbranden. In dit kader loopt momenteel een landelijk project om te komen tot uniforme les- en leermaterialen voor alle functionarissen die een rol hebben in de beheersing en bestrijding van natuurbranden.

Om sturing te kunnen geven aan de wijze waarop natuurbrandbeheersing en -bestrijding in deze regio wordt vormgegeven, is in het beleidsplan ook de benodigde capaciteit opgenomen voor de strategische en beleidsmatige invulling van dit thema. Hiermee kan bijvoorbeeld de functie van programmamanager of ketenregisseur natuurbrand worden ingevuld.

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)

Postbus 242, 5600 AE Eindhoven

T 040 2 203 203

E info@vrbzo.nl

www.vrbzo.nl